

TREMTINIŲ GYVENIMO ŽINIOS

LENKAI UŽPUOLĖ LIETUVIUS

Tokia žinia per Tėviškės Aidą pasiekė mus iš Kašelio (U. S. zonos). Ten veikia Lenkų pereinama stovykla, kurią ne laimei turi administruoti Lietuviai. Į ją atvykę Lenkai, gaudami labai blogą maisto davinį (žinoma, ne dėl Lietuvos kaltės), padarė eilę vagysčių Lietuvių stovykloje ir už jos ribų. Keršydami už tai neva kad gauna blogą maistą, jie vieną sekmadienį įsiveržė į Lietuvius salę tuo metu kai buvo surengtas pasilinksminimas. Dideliu būriu su pistoletais ir peiliais, apstoję duris ir langus, Lenkai sumušė keletą asmenų, sudaužė pianiną ir kitus mokinių muzikos instrumentus. Buvo iškviesta Amerikiečių M. P. tačiau Lenkai spėjo pasisąlinti.

Šiame gėdingame ir Lenkų tautai garbės nedarantiame užpuolime dalyvavo apie 200 Lenkų. Padoresni kiti stovykloje gyvenanti Lenkai yra tuo labai pasipiktinę.

KĄ VEIKIA MAŽ. LIETUVOS TARYBA

Neseniai įkurta Mažosios Lietuvos Taryba rūpinasi suorganizuoti visus Mažosios Lietuvos Lietuvius, ištraukti juos iš Vokiečių nagų ir rūpintis Mažosios Lietuvos susijungimu su Didžiąja Lietuva. Jos darbus reikia visomis išgalėmis paremti.

LIETUVIAI STUDENTAI VOKIETIJOJE

Vien registruotų ir BALF'o šelpiamų studentų Vokietijos universitetuose šiuo metu yra 1847. Iš viso, Lietuvių studentų skaičius siekia 2000. Pagal pasirinktas specialybes jie šitaip atrodo: medikų — 481; technikų — 372; teisininkų — 214; filologų — 340; agronomų — 299, ir tt.

202 LIETUVIAI BAIGIA MOKSLUS

Šiuo metu 202 Lietuviai studentai rašo mokslo baigimo disertacijas Vokietijos universitetuose daktaro laipsniui gauti.

IR BALTUDŽIAI NORI NEPRIKLAUSOMYBĖS

Baltudžių (Belorusų) politinė vadovybė — Baltudžių nacionalinis centras — išleido atsisaukimą į emigraciją gyvenančius Baltudžius ir jų tremtinius. Tame atsisaukime nurodoma kad šio meto didžiausi Gudų uždaviniai yra: kova prieš bolševizmą ir Nepriklausomos Baltudijos atstatymas.

Tuo tarpu šiam reikalui didžiausia kliūtis esanti bolševikų agentai ir rusofilai, kurie vis dar nori didelės ir stiprios Rusijos.

SIMPATIJOS LIETUVIAMS

Ukrainiečiai gyvenantieji tremtyje ir negalintieji grįžti savo tėvynėn dėl tų pačių priežasčių kaip ir mes, yra labai gerai susiorganizavę. Jie išelviuje garbingai tęsia laisvės kovą dėl Ukrainos nepriklausomybės. Kadangi Lietuvius ir Ukrainiečių reikalai yra visiškai tie patys, šios dvi tautos tarp savęs labai gražiai sugyvena. Ukrainiečiai visada labai sielojasi Lietuvos nelaimė. Jie užtaria Lietuvius prieš Ru-

The only Lithuanian Newspaper published in Ohio reaching a very large majority of the 100,000 Lithuanians in the State and in Cleveland.

No. 47

Kaina 6c.

CLEVELAND, OHIO November-Lapkr. 21, 1947

LITHUANIAN WEEKLY

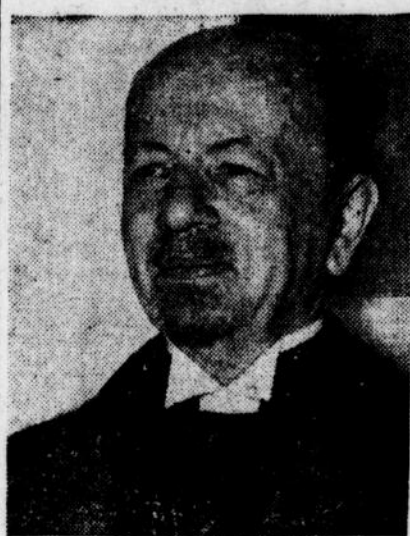
Published every Friday in Cleveland by
Ohio Lithuanian Publishing Co.
6820 Superior Ave. Cleveland 2, Ohio

Subscription per Year in Advance
In the United States.....\$3.00
In Foreign Countries.....\$4.00

Entered as Second-Class matter December 6th, 1915, at the Cleveland Postoffice under the act of March 3, 1879.

(32-ri metai :: 32nd year)

Republikonai Užgria Europos Gelbėjimą, bet Nerems Naujo OPA Įvedimo

Vysk. Friedrich Otto Dibelius, žymus Berlyno dvasiškis, atvykęs į Ameriką lankyti teologiškas seminarias, apsilankė pas Prez. Trumaną.

ITALIJOJE STREIKAI IR SUIRUTĖS TEISIŠIOS

Italijoje ir Sicilijoje vyriausybės dedamos pastangos sulaikyti didėjančias riaušes ir streikus neduoda pasekmių. Komunistų vadovaujami ir kurstomi subruzdimai plinta visoje šalyje.

Komunistai, nešini raudonas vėliavas, be kita ko užpuolė dešiniųjų partijų įstaigas, jas ardo, daužo, dokumentus naikina. Komunistų obalsis prieš vyriausybę, kurią vadovauja katalikų partijos premjeras de Gasperi, yra tai kad vyriausybė išdavė šali Amerikos vergūvėn ir pasidavė už Marshallo planą.

Višinskio planingai pradėtas atakavimas Amerikos, United Nations posėdyje, buvo pradžia sovietų užsimojimo padaryti perversmus Italijoje ir Prancuzijoje. Mat, Višinskiui buvo leista čia pat, Amerikoje, Amerikos vyriausybei į akis šmeižti ją ir meluoti, kaltinant užsimojimu Europą pavergti Marshallo planą, o tos jo kalbos buvo plačiausia išplėtos visoje Europoje kaip "teisybė". Jeigu pačioje Amerikoje tai leista pasakyti, ir po to komunistai Europoje ėmėsi jiems įsakymo darbo — "gelbėti" tas valstybes nuo patekimo Amerikos "verguvėn".

ITALIJOJE, Švedų pasazieriniam lėktuvui atsimušus į kalną, 20 žmonių užmušta, 10 sužeista.

U. S. sutarė su Rusija daryti prekybą tik už grynus pinigus. Sovietams gi lengva tai daryti, nes sovietai gali mokėti auksu, kurį vergai iškasa, nereikia rūpintis iš kur gaus dolarius.

siską, Vokišką ir Lenkišką imperializmą.

K. Pelėkis.

SEN. TAFT NUNEIGE TRUMANO KAINŲ KONTROLIAVIMO PLANO

NEDASILEIS KAINŲ KONTROLĖS ATNAUJINIMO

Lapkr. 17, Prez. Truman kalbėjo Kongrese ir per radio, jis siūlė Kongresui praveisti naują kainų kontroliavimą, patiekdamas savo 10 punktų, kaip užtvartą didėjančioms kainoms, sulaukymui šaliai gresiančios infliacijos, kaip jis aiškino.

Antras prezidento prašymas Kongreso specialiam posėdžiui buvo tuoj užginti skyrimą greitai pagalbai Prancuzijai, Italijai ir Austrijai \$597,000,000, prie to dar skirti daugiau pinigų šelpimui okupuotos Vokietijos, iki bus sutvarkytas pastovus Europos atstatymui planas.

Kongresas kaip žinoma nutars Europos šalių remimo pasiūlymą be ilgų ginčų. Tačiau kas kita su reikalavimais duoti Demokratai administracijai grąžinti šaliai seniau veikusių ir labai juodai atsižymėjusių OPA.

Dar vos mėnuo laiko atgal pats prezidentas skelbė šaliai kad įvedimas reikmenų kontrolės reikiama įvedimą policijos tvarkomos sistemos, dabar jis to pats pareikalavo iš naujo.

Truman sako, kontrolė turėtų būti paimta tik tam tikros reikmenys, tačiau vienu reikmenų kainų kontroliavimas priveda prie kitų, ir tuoj atsiranda tas ko niekas nepageidauja: trūkumas reikmenų kontroliuojamoje rinkoje, o atsiradimas jų juodoje rinkoje aukštomis kainomis.

Senatorius Taft (Ohio) tą pat vakarą kalbėjo per radio, išrodymas prezidento patiektos programos trukumoms.

Republikonų Kongresas gal sutiks įvesti racionavimą kaip kurių reikmenų, jų tarpe ir mėsos, tačiau kainų kontroliavimo nedašileis.

KOMUNISTŲ veiklos tyrinėjimas filmų industrijoje perkeltas į patį Hollywoodą, kur kongreso komisija šauks tardymams daugiau nužiūrėtų komunistų pusę palaikančių filmų industrijos asmenų.

N. ZELANDIJOJE, vienoje turtingoje krautuvėje ištikus gaisrui, Lapk. 18 d. sudegė 31 žmogus.

DVI geležinkelio darbininkų unijos gavo algų pakėlimo po 15 1/4 centų valandai, 200,000 savo unijų narių.

SENATO KOMISIJA UŽGYRĖ TEIKIMĄ PAGALBOS

Lapkr. 19 iš Washingtono paskelbta kad Senato užsienių santykių komitetas užgyrė patiektą įstatymą skyrimui greitos pagalbos Prancuzijai, Italijai ir Austrijai. Kaip praneša Senatorius Vandenberg, to komiteto pirmininkas, gelbėjimas tu šalių nutartas komisijoje vienbalsiai.

Toks trims šalims dabar kaip tik gresia didžiausias pavojus iš komunistų.

Sen. Vandenberg anksčiau yra pareiškęs kad už pagalbą iš tu šalių būtų galima gauti koks atlyginimas, pav. graniumo gamimas, iš kurio gaminama atominės bombos.

Senato komisija kuri nustato skyrimus pinigų, pataria kad pirm negu bus teikiama maisto reikmenys Europai gelbėti, būtų visoje šalyje suvesta inventorius ko Amerika kiek turi.

BULLITT PERSERGETI NUO KOMUNISTŲ

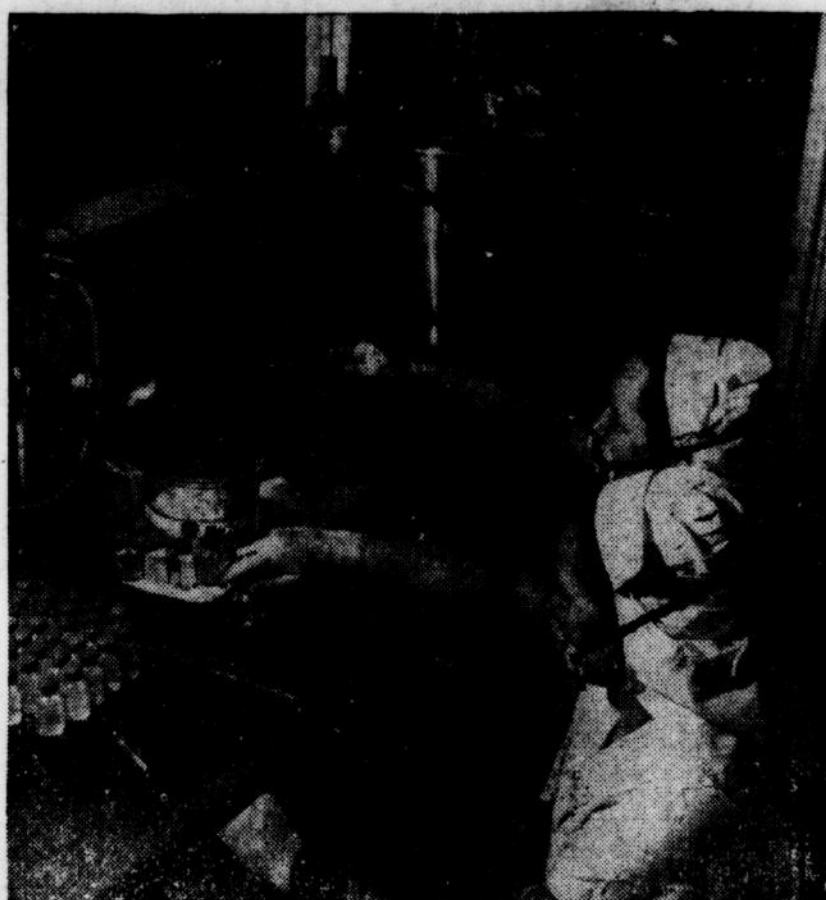
William C. Bullitt, buvęs U. S. ambasadorius Maskvoje, vėl persergėjo Ameriką, kad komunistai stengiasi visais būdais sugriauti šios šalies sistemą su visa pagalba iš Maskvos.

HENRY WALLACE SULAIKYTAS

Automobilių darbininkų unijos vadui Walter Reuther laimėjus prieš kairiuosius unijos vadovybę, tas užkirtu kelią Henry Wallace pastangoms prasiveržti į darbo partijos vadus, kaip žinovai sako. Wallace proga sudaryti trečią partiją sunyksta, nes darbininkai nelinksta į jo propaguojamą kelią, jie nori eiti rimtesniu keliu.

Iki šiol CIO išdininku buvo R. J. Thomas, kurį jau anksčiau Reuther išstūmė iš automobilių darbininkų unijos vadovybės — Reuther tikima gaus CIO išdininko vietą. Tada jau pakitės ir CIO politika, iki šiol linkus į raudonuosius. Bet štai kas aiškėja: Demokratai partija tikisi prisivilioti unijų vadus remti ją su visokiais pažadais už tai.

PALESTINON šios savaitės pradžioje įsiveržė 185 žydai, atplaukę laivu iš rytų Europos. Kitą laivą su 794 žydais Britai sušau.

Philadelphia, Pa., Sharpe and Dohme laboratorijoje dvi panelės dirba prie paruošimo čiepu išgabenimui į Egiptą kovai su ten paplitusia cholera. Tie čiepai ten gabenami lėktuvais.

BLUM PAIMA PRANCUZIJOS VALDŽIOS VADOVYBĘ

Lapkr. 19, iš Paryžiaus praneša kad rezignavo socialistas Prancuzijos premjeras Ramadier, ir kad vėl į premjero pareigas stoja kitas nusengs socialistas, Blum. Tokis vyriausybės pasikeitimas, Blumui sudarant naują kabinetą, taikomas išvengimui susikurti tarp komunistų iš kairės ir Gen. de Gaulle vadovaujamų patriotų iš dešinės.

Komunistai visoje šalyje kelia ir kursto streikus, su Maskvos įsakymu, sukeliama Prancuzijoje visuotinės revoliucijos, pirm negu Amerika spės pateikti pagalbą.

Socialistai nori išgelbėti savo kailį, kad sulauktų pagalbos iš Amerikos, vėl galėtų turėti valdžią savo rankose. Tas nusengs Blum jau 1936 metais nsmukdino Prancuziją nuo koto, su komunistais padarydamas bendrą frontą.

Visuotinis Prancuzų palinkimas svyrą į Gen. de Gaulle pusę, ir socialistai norėtų užkirsti jam kelią ineiti į valdžią. Tik vienas de Gaulle galės sutvarkyti Prancuziją ir atsikratyti komunistų pavojaus.

DUODA KANADAI \$300 MILJONŲ PASKOLA

U. S. Importo-Eksporto Bankas paskelbė kad sutiko duoti Kanadai \$300 milijonų paskolą. Prie to Kanada stengsis patraukti savin ir privatinis U. S. kapitalas, išsikėlimui iš dabartinių savo finansinių keblumų.

AMERIKA numazino tarifus arba muitą kitų šalių įvežamoms prekėms: net 3,500 įvairių paskirų kitų šalių gaminių bus įvežama į šią šalį papigintu muitu. Tas daugiausia įsigalios 1 sausio.

RUSAI ŽINO KAD JIE MELUOJA, PAREIŠKĖ MARSHALL

U. S. Sekretorius Marshall, kuris vyksta į Londoną dalyvauti Keturių Didžiųjų konferencijoje aptarimui taikos su Vokietija ir Austrija, įnešė griežtumo į šios šalies kantrią bet kietą politiką link Rusijos.

Marshall pasakė jog atėjo laikas sulaikyti sovietų melagingą propagandą varomą prieš Europos gaivinimo planą. Jis įtaria sovietų viršininkus ir jų komunistus agentus meluojant ir žinant jog meluoja tokia savo propaganda.

Marshall pareiškė, "Mes nemanome stovėti ir žiūrėti iš šalies į griuvančią tarptautinę bendruomenę, kurios dalimi mes esame". Žiūrėsime ką Marshall pasakys kai susitiks akis į akį su Molotovu Londone.

New Yorko gubernatoriaus Dewey pasmerkė sovietus už jų užvestą atkaklių melių ir šmeižtų karą, taikomą užblokuoti Amerikos pagalbą laisvoms tautoms, kad jos greičiau pakliūtų į sovietų pinkles.

Gen. "Hap" Arnold, pasitraukęs iš tarnybos Amerikos armijos oro jėgų viršininkas, apdovanotas aukštu Kinijos garbės ordinu už jo pasiūlymus militarinėje aviacijoje.

Kviečių Eksportui bus Pakankamai

KVIEČIŲ eksportavimas tikima pasieks 500 milijonų bušelių, Europai nuo bado gelbėti, nežiurint kad šį rudenį labai nukentėjo žiemkenčiai dėl didelės sausros siutusios pietvakarinėse valstijose. Tas eksportas numatytas nuo dabar ir 1948 metais, iki bus sulaukta 1948 metų derliaus.

Jei šių metų kviečių eksportą mažintų, alkaną Europą turėtų skaudžiai nukentėti, nes iki savo naujo derliaus kitą vasarą ten duonos labai stokuos.

Amerikai reikalinga eksportuoti iki 500 milijonų bušelių kviečių iki Birželio 30, 1948, o per sekančias 12 mėnesių po to užteks apie 250 milijonų bušelių.

Koks kitų metų derlius bus šioje šalyje nežinoma. Sausros paliesta sritis šią vasarą davė 300,000,000 bušelių žiemkenčių kviečių.

DEGTINDARIAI NORI ATSAUSTI PERTRAPKĄ

NEILGAI tęsėję savo priza-dą gelbėti valdžiai taupyt grūdus alkanos Europos gelbėjimui nuo bado, Amerikos degtinės varyklos pradėjo rūpintis tą savo pažadą atsausti.

Jei tas pavyks tai degtinės varyklos po senovei suvartos iki 8,500,000 bušelių per mėnesį, kiek suanaudojo Spalių m.

Bendrai, degtinės varyklos į metų laiko suvartoja po 100 milijonų bušelių grūdų, o tik tiek ir tereikia sudarymui dabar numatyto kiekie pasiuntimui į Europą.

VALYSIS NUO KOMUNISTŲ

DETROIT. — Walter Reuther, laimėjęs veik išimtinai visas aukščiausias vietas CIO Automobilių Darbininkų unijoje suvažiavime Atlantic City, įgavęs visos tos didelės unijos pritarimą, pareiškė komunistams persergėjimą kad jie visi iš unijos vadovybės ir iš centro rastinės bus pašalinti. "Mes nelaikysime nei vieno tarnautojo kuris tik bus žinomas kaip neistiekimas šiai šaliai", pareiškė Reuther spaudos atstovams.

Unijos centre dirba apie 500 įvairių tarnautojų.

Reuther taip pat pareiškė už pragyvenimo reikmenų kainų mažinimą, vietoje reikalavimo toliau kelti darbininkams algas. Bet, sako, jei kainos nebus pasuktos žemyn tai reikės kovoti už aukštesnes algas.

Koks skirtumas tarp vadų ir tarp unijos laikysenos kada į vadus patenka rimtesni žmonės.

JAUTIENA mėsa pabranginta iki aukščiausio laipsnio kokia iki šiol nebuvo pasiekus — Chicago biržoje pereiną savaitę mokėta po \$38 už 100 svarų gyvo svorio.

Kiauliena tik atpigo, kuomet mėsos sandėliuose atsirado pakankamai kiaulienos mėsos.

Mėsos produkcija pereiną savaitę visoje šalyje pasiekė 369 milijonus svarų, lyginant su 335 milijonais svarų savaitę pirmiau.

Tegul meilė Lietuvos
Dega mūsų širdyse —

LAISVA LIETUVA

Laisvę pažinus Tauta —
Jungo Nevilks!

Apkvailinti Žmonės

Tremtinio Atsiminimai iš Pirmos Sovietų Okupacijos

(Tęsinys iš pereinamo nr.)

STAIGA ryžausi parizikuoti pasakyti dalį tiesos. Jei man buvo sudaryta galimybė pasikalbėti su draugu pirmininku be liudininkų, reiškia, jis norėjo duoti man galimybę išsikalbėti ir ta galimybė privalejo pasinaudoti.

"Niekad prieš tai nesėmiau spręsti politinių problemų ir todėl man dabar tikrai sunku pasakyti kokią politinę ideologiją būtų man artimiausia. Viena yra neabejotinai tikra: niekad ir niekam nepasakiau kad esu socializmo teorijos priešu, o jei vis tik kažkas jus taip informavo, tai jis tiesiog nesuprato kad esu tik Rusų priešas ir tai tikrai senas ir visiškai įsitikinęs priešas".

Draugas pirmininkas net ke-dėje atsisakė iš nustebeimo. Naudodamasis tuo nustebeimu ir viešpataujantys tyla, dėsčiau toliau.

"Mano giliu įsitikinimu, bent kokia teorija gali būti žmoniška, jeigu ją stengiasi įgyvendinti dori žmonės ir geri organizatoriai ir priešingai — iš visko, net ir iš socializmo, nieko neišėis jei jį įgyvendinti norės tokie žmonės kaip Rusai, tai yra blogi organizatoriai, kultūriniai žemai stovį žmonės ir prie to dar labai linkę į kraštutinius. Tegul šiandien socializmo vykdytojais pasidaro ne Rusai, bet bent kuri kita tauta ir tuomet tikrai kad jų reformos laimėtų sau kelerio-pai didesni šalininkų skaičių, o tame skaičiuje, galimas dalykas, bučiau ir aš. Aš netikiu kad Rusai tikrai galvoja leisti jų užimtos valstybės susitvarkyti taip kaip nors ten gyvenančios tautos, o jei tokioms tautos, o tuo pačiu ir mums, bus stengiamasi primesti dabartinio Rusiško socializmo-komunizmo forma, aš tai skaitysiu prievarta, kuriai aš niekad nesugebėsiu pritarti."

Draugas pirmininkas atydziai klausėsi mano žodžių, o dabar apie kažką susikaupęs galvojo. Vėl viešpatavo tyla, kuri ypač man, laukiant nežinomo ir mano žemiau leiamo sprendimo, atrodė baugi ir varginanti.

Pagaliau pirmininkas sujudėjo. Nieko nesakydamas, jis atidarė rašomojo stalo stalčių, išsiėmė profesinės sąjungos nario pažymėjimo blanką, jį užpildė, pasirašė ir pridėjęs antspaudą padavė man.

Dar kiek patylėjęs jis pasakė:

"Pagal mano turimas instrukcijas, aš turėčiau pasirūpinti jus iš mano įstaigos kuogreičiausia pašalinti, bet aš to vis tik nepadarysiu. Aš manau kad jūs Rusų atžvilgiu klystate ir kad po kelių mėnesių jūs pats pradėsite tuo įsitikinti. Man bus malonu jei jūs tuomet ateisite pas mane pats tai man pranešti, nes aš vis tik vertinu atvirus žmones, kad ir mano bei mano idejų priešus. Kol kas viskas lieka tarp mūsų."

Iš pirmininko kabineto išėjau tariamai nurimęs, bet su jausmu kad tas pasikalbėjimas būtų pasibaigęs keturių žmonių nelaime, jei tik tas pirmininkas būtų aklas Rusų įsaky-mų vykdytojas, arba kiek fanatiškesnis "naujos idejos".

PRAEJO keli mėnesiai. Mūsų įstaigoje daug kas pasikeitė ir tie pasikeitimai nebuvo malonūs. Jau turėjome taip vadinamą kadru skyrių, kurį vedė kažkoks iš kitur atėjęs komunistas ir turėjome spec-skyrių, kurio viršininku buvo

paskirtas kažkoks žydėlis iš Vilniaus. Tų dviejų skyrių veiklos dėka jau buvo atleista iš darbo virš šimto senų mūsų įstaigos tarnautojų ir jų dalis greit po atleidimo liko suimta ir kažkur dingo.

Atleistųjų vieton buvo priimti Rusai, žydai, o jų tarpe pasitaikė ir vienas kitas Lietuvos, tačiau tai buvo tokie Lietuvis kurie jau kada nors pasižymėjo savo kriminalistiniais palinkimais, arba padarytomis šunybėmis. Tie žmonės atrodė naujiems ponams gana patikimi, nes jie turėjo suprasti kad gali būti valstybinės įstaigos tarnautojai tik prie naujos santvarkos, o todėl yra skolingi savo darbdaviams dėkingumą ir paklusnumą.

Tokių tai mūsų naujų "bendradarbių" draugijoje buvome kaip sugauti ir daugelis jautė kad ir jų tarnyba greitai baigsis.

Aš tuo laiku jaudinausi ypatingai, nes įstaigoje greit turėjo įvykti persitvarkymas ir aš bijojau kad man tas baigsis liudnai, t. y. kad liksiu išmes-tas į gatvę.

Vieną rytą į mūsų skyrių užėjo draugas pirmininkas ir trumpai man pranešė jog darbo valandoms pasibaigus privalejo pas jį ateiti.

Manys lyg kažkas nutrūko ir sąmonėje praskrido žomis "baigta!"

Neatsimenu kaip aš sulaukiau darbo galo, manau kad tą dieną nedaug ką buvau padaręs.

INĖJAU į pirmininko kabinetą, bet jis buvo tiek susimastęs kad ir mane nekėpė jokio dėmesio. Pagaliau pažūrėjęs ir mane jis tarė:

"Jūs atsimenat mūsų pasikalbėjimą iš prieš kelių mėnesių. Ką jūs dabar galite pasakyti?"

Aš tylėjau.

Jis liudnai palingavo galva ir tęsė:

"Jums žinoma kad už poros savaitių mūsų įstaiga pagrindiniai reformuojama bei padidinama ir kad tuomet atsiras kelios neblogos vietos, kurioms mums reikės naujų žmonių? Aš pats nuo naujų metų iš profesinės sąjungos pirmininko pareigų pasitraukiau ir į politinę veiklą daugiau negyriu. Numatau perimti buhalterijos viršininko pareigas ir busiu reikalingas rimto ir pri-turysio darbininko savo pavaduotojo pareigoms. Ar tamsta sutiksiti juo būti?"

Turbūt negalima labiau nustepti negu kaip tuomet nuste-bau aš. Kelis mėnesius gyvenęs nervais, negalėjau suvaldyti staigaus noro garsiai nusijuokti, nors pats supratau kad tai tuomet visai netiko ir buvo netaktiška.

Vėliau paklausiau:

"Ar tik tiek tinkamų tai vietų kandidatų randate?"

"Taip. Man reikalingas tik toks žmogus kuriuo aš galėčiau pasitikėti ir kuris mokėtų blaiviai galvoti. Tamsta prieš kelis mėnesius galvojai daug protingiau negu aš tuomet galėjau manyti ir dabar aš turiu jums tai atvirai pasakyti."

"Manau kad kiekvienam su-klysti skaudu, bet man dabar ypatingai skaudu."

"Turbūt manęs dar kurį laiką neįtars pasidarius 'liaudies priešu', todėl dirbkime kol galėsimės kartu, ir būkime tikrais — ne sovietikais — draugais" — baigė pirmininkas stipriai suspausdamas man ranką.

Aš dirbau su tuo žmogumi iki Vokiečių-Rusų karo pradžios ir galiu pasakyti kad niekad nebučiau tikėjęs jog žmogus gali taip pagrindinai pasikeisti.

Pasitraukęs iš profesinės sąjungos pirmininko pareigų jis ne tik nustojo sakyti kokias nors kalbas, bet kiekviena proga padėdavo visiems tuo laiku skaitomiesiems 'liaudies priešais' ar nepatikimais tarybiniai santvarkai. Buvo tai įvairūs atsargos karininkai, buvę policijos pareigūnai, kuriems reikėjo slapstytis nuo NKVD agentų, ar pagaliau šiaip žmonės kuriems grėsė iš bolševikų pusės koks pavojus ir kuriuos reikėjo kur nors paslėpti ir duoti kokio nors darbo.

Jis visa tai darė, o man dažnai sakydavo:

"Nejaugi jau mes esame galutinai žuvę? Nejaugi iš šios vergijos jau niekas mūsų neišgelbės?"

Pasiradė kad jis niekad nebuvo komunistas, be jis nuosirdžiai tikėjo kad Rusų komunistų užimtų kraštų tautos yra laisvos tvarkytis taip kaip jos nori — o jis tikėjo į socializmą. Jam greit teko įsitikinti ką tikrumoj mums atnešė Rusai ir komunistai ir jis buvo pakankamai doras pasukti iš savo tautos išdaviko kelio.

Tačiau tie "dėdės" Amerikojas, ar jie iš to kelio kada nors pasuks? Ar jie tam turės pakankamai sąžinės ir proto? Pabėgėlis.

Maskvos Agentas

Kanadon Atvykusius Lietuvius Pabėgėlius Pasirupino
Atlankyti Stalino Pastumdėlis

Nespėjo burių Lietuvius pabėgėlių įsikurti Long Lake, Kanadoje, kaip tuoj pas juos nudumė komunistų agentas A. G.

Jis Rusų laikraštyje Lietuvos, Vilnius nr. 264, rašo: "Long Lake yra daug atvažiuosiu pabėgėlių iš Lietuvos. Inėjus vidun (į gyv. barakus) pasijutom lyg Lietuvoje. Visi kalba Lietuviškai, dainuoja Lietuviškas dainas. Po pietų ir vakarienes sustoję užtraukė 'Marija, Marija Skaisčiausia Lelija'. Vakare jie sudainavo keletą liaudies dainų..."

Na, draugas A. G., ar ne malonu Lietuvui pabūti Lietuvoje? Tąsyk ištikro jauties kaip savo mieloj ir brangioj Lietuvoj!

Ar gražios Lietuviškos dainos? Ar gražiai skamba malda "Marija, Marija..."? Ar tamsta žinai kad tai pabėgėlių kasdieninė malda? Jie kasdien ta malda baigia savo sunkios dienos vargus. Be to, ar tamsta esi kada nors girdėjęs pabėgėlius dainuojant "Leiskit Tėvynę, leiskit pas savus"...

Tai labai, labai graži ir melodinga daina. O kokie gražūs ir giliai prasmingi Lietuviai jos žodžiai! Ji taip pat tapo kasdieninė pabėgėlių malda.

Ar tamsta nei kiek neįjau-dina šios giesmės ir dainos? Aš norėčiau kad jos tamsta jaundintų taip kaip jos jaudina kiekvieną nuosirdį Lietuvį: iki asarų, iki širdies užmirimo, iki šurpo per visą kuną...

Be to, deja, jaučiu kad mano nuosirdus noras pasilikti tamstos nesuprastas, nes tamstos širdis Lietuvai ir Lietuviams yra mirus. Tamsta senatvei suradai sau naują tėvynę — Rusiją, ir naują stabą — Stalimą.

KO tamsta ten nudumei pas tuos vargšus Lietuvius į Long Lake?

Gal kaip "Lietuvį" traukė Lietuviškas kraujas pas savuosius? Gal norėjai jiems padėti jų pabėgėliškame varge? Gal norėjai iš gyvų liudininkų sužinoti ką nors apie Rusų okupuotą Lietuvą ir vargą kenčiančius tautiečius Lietuvius?

Ne, visiškai ne. Žinoma, šitai tamstai visiškai nerūpi! Tamsta, kaip ištikimas Maskvos agentas, nudumei ten kad surasti Maskvai prielankių žmonių!

Be apsirinkai... Galiu tamstai visu šimtu procentų užtikrinti kad visų Maskvos agentų apsilankymas pas Lietuvius pabėgėlius bus lygiai nesekmingas, kaip ir tamstos.

Mielas skaitytoja, paklausyk ką tas Maskvos agentas toliau rašo:

"Tuli čia esančių matyti gimnazijas Lietuvoje lanke. Visi pilni kalbos, bet ir pilni Tarybinei Lietuvai pagiežos, gerokai suagituoti."

Klysti, drauguti: Lietuviai jokios pagiežos Lietuvai neturi, nors ji yra ir "Tarybinė". Atvirkščiai, Lietuviai Lietuvą labai stipriai myli ir dėl jos yra visada pasirodę aukotis. Lietuviai neapkenčia Rusų-kapų ir jų batų laižytojų — o čia tai tiesa!

Tamsta sakai kad jie suagituoti. Tai netiesa: agitacija, arba prastais žodžiais tariant melas, kuo plačiausia naudojasi Maskva ir jos agentai, tinka tik tiems žmonėms kurie nėra matę faktinių įvykių ir yra neapsisvietę žmonės. Tamsta ji pats sakai kad tuli jų yra gimnazijas lanke; taigi yra žmonės apsisvietę. O antra, jie patys

yra pergyvenę Rusų okupaciją su visu Rusišku smurtu, žudymėmis ir trėmimais.

Tokių žmonių "agituoti" nereikia — jie patys pasidaro išvadas: "Jie žino tik viena, kad ten baisu", — juk tamsta pats sakai!

"Aš sakiau", tęsia toliau A. G., — "kad jiems būtų geriau Lietuvoje, bet jie kratosi... Girdi, Lietuvoje už mažiaušį daiktų veža Sibiran. Kada ir ką išvežė jie nežino, bet jiems taip kas tai pasakė ir jie kartoja."

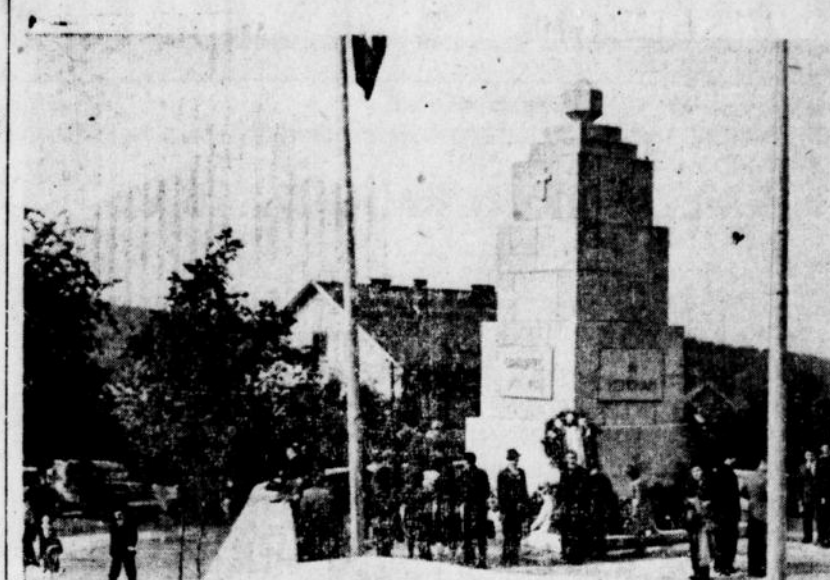
Tipingas Maskvos agentas! Mat durnelius surado: kada ir ką išvežė jie nežino... Visas pasaulis žino kad bolševikai tukstančius ir tukstančius Lietuvius išvežė į Sibirą, o jie mat nežinos! Tai tik tamsta nuduodi kad to nežinai, nes to reikalauja iš tamstos Maskvai pasidavėlio amatas!

Matyti kad šitas nekaltų žmonių išvežimas ir užkankinimas Sibire yra tiek žiaurus ir šlykštus darbas kad net atbaido "ružavus" žmones nuo bolševikų (raudonųjų), kad jie savo spaudoje priversti melu ir neva nežinojimu visa tai dangstyti.

Nepridengsi, vyruti, nekaltų žmonių kraujo savo tariamu nežinojimu — perdaug jau jusų dievai-Rusai kruvini kad jų darbus galima būtų nuslėpti.

Žuvo budelio Hitlerio režimas, žus ir jo prieteliaus Stalino!

"Jie teisinosi kad bėgę nuo tarybinės valdžios, nes prie jos reikia sunkiai dirbti..." Meluoi, A. G. Taip tamstai

Flossenburgo koncentracijos lageryje, kur žuvo 2480 Lietuvos politinių kalinių, pastatytas gražus paminklas. (Apie paminklo pastatymo išlimes Dirvoje jau buvo rašyta. — Nuotrauka B. Gaidžiūno.)

niekas nesakė! Lietuviai ir visos kitos tautos bėgo ir bėgs nuo bolševikų žiaurumų, kan-kinimų ir žudynių, bet ne nuo darbo.

Čia Maskvos agentas A. G. meta ant pabėgėlių bolševikų sugalvotą "tinginio" šešėlį. Jau senai yra žinomos bolševikų pastangos apšaukti pabėgėlius "tinginiais". Bet ir šitas "gingklas" jiems tapo išmuštas iš rankų: gyvenimas parodė kad nei vienas pabėgėlis, kad ir į Ameriką atvykęs, netinginiauja ir nieko neišnaudoja, bet pats sau duoną užsi-geba. Jeigu pabėgėliai būtų tinginiai tai jie nebūtų važiuavę į Kanadą sunkiems miškų dar-bams. Bet jie atvykę dirba ir sunkiu darbu nesiskundžia. Atvirkščiai, jie yra patenkinti, linksmi ir randa laiko dainoms padainuoti. Tamsta juk pats sakai: "Jie dabar jauni ir stip-rius tai gali užtektinai dirbti, bet juk nevisada galės taip daug dirbti."

Kaip skaitytojai matote, tas draugas A. G. yra tipingas Maskvos agentas, nes jis me-

luoja, faktus dangsto arba juos iškraipo.

Matyti, šis Maskvos agentas nuo Long Lake Lietuvius gavo geros pirties, kad net pats skundžiasi: "Gaila kad netikė-jau rasiąs tiek daug Lietuvius ir nesirengiau argumentuoti, bučiau jiems aiškiau dalykus perstasė."

Žinoma, prieš važiuojant pas tūfos Lietuvius reikėjo tamstai pirma nuvažiuoti į Maskvą pas didušką Stalimą, jis būtų tamstai naujų minčių įkvėpęs. Matomai mintys ir nurodymai kuriuos gavai paskutinį kart Maskvą belankydamas jau išga-ravo.

Kodėl gi Lietuviams nereikia svetimų įkvėpimų? Jiems vyriausiu įkvėpimu yra bus — Tėvynė Lietuva!

Jonas Nebėglys.

Vytautas Markūzas

Dirvos Atstovas

Prenumeratoms, Skelbimams

3907 Lillibridge

DETROIT 14, MICH.

SKAITYKIT IR PLATINKIT ŠIAS KNYGAS

LIETUVA TIROŲ PANČIUOSE

(Su Lietuvos žemėlapiu, su daug vaizdų iš bolševikų žiaurumų su Lietuviais 1940) Ši 312 puslapių didumo knyga atskleidžia kokias klastas Maskva vartojo ruošdamosi pavergti Lietuvą. Kaip pats aprašymas taip ir vaizdai parodo bolševikų žiaurias masines žmogžudystes Lietuvoje. Lietuviškos knygos kaina \$3.00 (Ši knyga ruošiamą išleisti Angliškoje kalboje, Lietuviai prašomi aukoti tam reikalui. Kas prisius \$5.00 už Lietuviską, parems ir Angliškos išleidimą.)

"TIMELESS LITHUANIA"

LIETUVOS ISTORIJA ANGLŲ KALBOJE

Kaina \$3.00

(Su Lietuvos vaizdais, su Autoriaus Dr. Norem atvaizdu, su Lietuvos žemėlapiu)

Tai įžymi, didelė Lietuvos Istorija Angliškoje kalboje, apimanti senovę ir Nepriklausomos Lietuvos laikus, kaip visa tai matė, patyrė ir pergyveno Dr. Norem, Amerikos Ministras Lietuvai prieš šį II Pasaulinį karą.

AMERIKOS LIETUVIŲ MISIJA

IR JOS DARBAI

Tuoju reikalaukit sau vienos arba daugiau šių įdomių knygų-albumų su plačiu aprašymu apie Amerikos Lietuvių Misiijos veikimus Washingtone ir San Francisco. Albumas 32 pusl., 9x12 colių dydžio, su gausybe fotografijų ir Lietuviškais ir Angliškais aprašymais apie Misiijos žygius. Auka \$1.00 už vieną.

"KAIP JIE MUS SUŠAUDĖ"

(Lithuania Under the Sickle and Hammer)

(80 pusl., su paveikslais, su Pulk. Petruičio biografija, su Lietuvos istorija.)

Gaunama 1 už \$1. 6 už \$5; 15 už \$10. Reikalaukit jų tuojau.

Štai Pulk. Jono Petruičio aprašymas jo pergyvenimų ir kančių bolševikų nuguose. Knyga parašyta Angliškai, su Lietuvos istoriniais bruožais. Butinai reikalinga platinti tarp Amerikiečių ir mūsų jaunimo, skaitančio Angliškai, supažindinimui jų su bolševikų žiaurumais su jų pavergtais žmonėmis.

Visų šių knygų pelnas eina tęsimui kovų už Lietuvos Nepriklausomybę.

Užsakymus siųskit laišku, įdėdami pinigais arba čekiais ar money orderiais.

LIETUVAI VADUOTI SAJUNGA

6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

Dienos Klausimais

Redaktorius—K. S. KARPIUS—Editor

6820 Superior Ave., Cleveland, Ohio

KIRMELIŲ IR KURMIŲ DARBAS

"DŽIAUGIAMĖS mes kai sulaukiame kokio žmogaus iš Amerikos... Bet kaip skaudu mums kai iš to žmogaus išgirstame piktų žodžių apie kai kurias Amerikos Lietuvius ir apie kai kurias organizacijas. Tokių piktų žodžių neseniai mums atvežė ponias Devenienė apie LVS, apie kitas tautines organizacijas ir apie jiems vadovaujančius asmenis", taip rašo mums viename laiške iš Vokietijos.

Mes jau turėjome progos trumpai prisiminti kiek ir kaip norėjo bei mėgino pakenkti ponias Devenienė tautinėms organizacijoms ir jų veiklai. Ir būtų perdidelis p. Devenienės vertinimas jei ir toliau dar kalbėtume apie jos tuščias pastangas iškelti aukštai "ant šakių" savo politinės grupės nuopelnus ir savo tuščiavidurius žodžiais uždengti kitų srovių darbą.

Ponias Devenienė yra tik vienas ryškesnių pavyzdžių, rodančių kad kai kurių asmenų politinės kultūros trukumas yra Lietuvos laisvinimo bylai tiek pat kenksmingas kaip ir aiškių Lietuvos priešų veikla. Dabartinės mūsų sąlygose partinių ginčų aistra ir malonumas šmeižti kitus, dirbančius bendrą Lietuvos laisvinimo darbą, tik kiek kitaip, yra perdidelis išlaidumas. Jei normaliose aplinkybėse demokratinėje krašte yra leistina ir net pageidautina partijų bei politinių srovių konkurencija, tai vis dėl to reikalaujama kad ta konkurencija būtų garbinga, būtų be melo, be asmeninio šmeižto ir be gyvuliško iniršimo.

Ir mes iki šiol nei kartą nepasirodėme per daug jautrus kai čia Amerikoje, spaudoje ar susirinkimuose, buvome puolami kaltinami bei šmeižiami. Manėme ir tebemanome kad iki tam tikro saiko tokia partinė bei srovinė kova čia laisvės krašte yra tiek įprasta, jog šalia kitų malonumų gali ji likti ir toliau be ypatingo dėmesio. Ir mes niekad nesame griežtai atsiliepię nei į ponios Devenienės, nei į kitų panašių asmenų šmeižtus, adresuotus tautinėms organizacijoms.

Toks mūsų "nuolaidumas", gal but, buvo supras tas ir palaikytas silpnyste... Gi išteisybės mes daug kur numojome ranka, daug kur nudavėme "neišgirdę ir nepamate" tik dėl "šventos ramybės", dėl taip mums visiems reikalingos vidinės taikos, tvirtos vienybės ir bendro Lietuvii labo. Ir dabar tylėtume arba pakartotume iš Evangelijos: "Atleisk jiems, Viešpatie, nes jie nežino ką daro", jei ne tas faktas kad šmeižtai ir juodinimai tautinių organizacijų ir jų vadų ponios Devenienės nebutų nukelti į Lietuvii tremtinių tarpą.

"Su džiaugsmu mes sutinkame kiekvieną Amerikos Lietuvii atstovą, nežiūrėdami kokiai jis partijai nepriklausyti ir kokiai organizacijai beatstovautų. Akmenimis palydime tik komunistus..." (ištrauka iš laiško). Reikėtų kad tremtiniai akmenimis palydėtų be komunistų dar ir tuos kurie atneša į jų tarpą partinės neapykantos, atneša nereikalingos srovinės aistros ir klaidingo įspūdžio apie Amerikos Lietuvius. Juk Lietuviams tremtiniams rūpi ne tai kaip ponias Devenienė ar jai panašūs asmenys vertina tautines organizacijas ir kaip jie žiūri į jų organizacijų vadovus, o tai kokiais keliais ir kokiomis jėgomis šią Amerikos Lietuvii siekia Lietuvos laisvės ir kaip ryžtasi padėti patiems tremtiniams.

Yra didelė šventvagystė kai į jų ir be to jau labai sunkų gyvenimą dar įliejama partinių nuodų iš Amerikos Lietuvii tarpą.

Ar ponias Devenienė ir kiti jos draugai išsivaizduoja koks būtų teatras jei kiekviena Amerikos Lietuvii organizacija pasiųstų savo atstovus į Lietuvii tremtinių stovyklą su tikslu apšmeižti ir juodžiausiomis spalvomis nupiešti kitas organizacijas ir jų vadovus? Ar toks darbas nebutų panašus į kirmelių užpludimą sveiko kopusto galvos? Ar jis nebutų panašus į kurmių išrausimą gražios ir lygios pievos? Tik taip mes ir tegalime vertinti ponios Devenienės pasakas, informacijas ir kalbas apie tautinių organizacijų darbą ir jų vadus.

Jei nežinotume kad vikšras, kurs įsimeta kopusto galvoje, nustimpa greičiau negu jis spėja kopustą suėsti, tikrai ieškotume būdų kad Lietuvii tremtiniai būtų "paimformuoti" ir apie ponios Devenienės "organizaciją", jos nekuklius pasigyrimus ir kitokias smulkmenas. Tegul nebus manoma kad mums tik rūpi apginti tautines organizacijas ir jų vadus. Mums rūpi pats nusistatymas kad niekas ir niekadus nevilkėtų į Lietuvii tremtinių tarpą šlykštus srovinių ir asmeninio kivirčo, nenuodytų jų partinio gyvenimo tulžimi ir neskaldytų jų dvasios.

Nieko nuostabaus kad mes čia per eilę metų neretai vienas į kitą pažvaizduojame ir mūsų visuomeninėje veikloje vienas su kitu susiduriame. Ir be specialios propagandos užtenkamai atsiliepią mūsų santikiai tremtiniuose. Kam reikalinga kad juos dar "Amerikos Lietuvii atstovė" nugabentų tremtiniams ir, žinoma, perduotų savo partinio tikėjimo rūmuose!

Ar ponias Devenienė nori kad kiekvieną kartą kai Amerikos Lietuvii savo sroviniuose reikaluose "nušala kojas", imtų kosėti visi Lietuvii tremtiniai? Ar ji tikisi iš tos ligos sukrauti savo partijai kapitalą? Mūsų įsitikinimu, toks darbas ir toks "Amerikos Lietuvii" atstovavimas skaudžiai apipiešia jų vienybę, išvagia iš jų kuone paskutinius lašus vilties kad Amerikos Lietuvii solidarumas padės jiems nugalėti sunkumus.

KOMUNISTAI RAS ŽIOPLIŲ AMERIKONŲ TARPE

Amerikos komunistai sugalvojo pradėti visuotiną vaju rinkti visoje šalyje 500,000 parašų, ir apie Gruodžio 15, šių metų, įteikti Kongresui, reikalaujant kad būtų panaikinta Atstovų Rusų komisija turinėjanti komunistų veiklą.

Tą pusę milijono parašų jie įteiks per Illinois kongresmeną Sabath.

Bet kaip jau patirta, komunistai tą savo planą praves gudriai ir atsargiai: jie patys tuos prašus į Washingtoną neves. Jis suras gerus, patriotinius, plačiai žinomus Amerikiečius, žymius piliečius, ir pasiųs juos su tais parašais, pareikšiant jog tai yra peticija "ištikimų Amerikos piliečių", reikalaujanti panaikinti Kongreso komisiją turinėjanti komunistų ne-Amerikonišką veiklą.

Komunistai ras jiems reikalingų kvailių Amerikonų kurie sutiks tas peticijas įteikti.

KARO ligoninėse prilaikoma apie 52,000 II Pasaulinio Karo veteranų, kurių sveikata neleidžia jiems be ligoninės priežiūros gyventi.

Mes nenorime kad ir atvykę Lietuvii tremtiniai Amerikon savo žodžiais ir darbais tarnautų tik partinei neapykantai. Kaip mes iš jų laukiame teisingų žinių, kad jie mums apšviestų objektingai visais klausimais, taip ir jie tremtyje laukia iš mūsų gerų susipratimo, susiklausymo ir bendradarbiavimo pavyzdžių. Zemo srovinių išsiauklėjimo žmonių darbas yra visados pavojingas bendrąjam reikalui.

Mes kad ir kaž kaip gerbtume ponias Devenienę ir sveikintume jos energiją, vis dėl to ta mūsų pagarba negali būti didesnė už pasmerkimą tų nuodų kuriuos ji laisto tremtinių stovyklose, šmeiždama ir bjaurindama Amerikos tautines organizacijas ir jų vadus.

Nuo jos žodžių tų organizacijų ir apšmeižtų asmenų vertė nesumažės: Lietuvii tremtiniai gerai pažysta Amerikos Lietuvii sroves ir žino jų svorius. O jei pati ponias Devenienė būtų dalyvavus LVS seime Birželio 28-29 d., ji būtų suskačius apie 40 sveikinimų iš Lietuvii tremtinių stovyklų Vokietijoje ir kitur ir būtų gal supratęs jog tautinės organizacijos Lietuvos vadavimo byloje ir Lietuvii tremtinių reikalui yra padariusios nemažiau už tą organizaciją kuriai visu "savo kunu ir dvasia" priklauso ponias Devenienė.

TU TOLI

(Vokietijos Alpius-Zugspitz 1946 m. prisiminti)

I kalnus aukštuosius mudu kopėm,
Palikę žemę, žaliuojančius slautus,
Tukstančius kalnagubrių, tarpeklių —
Viršunėj vaizdas išsidus ir žavus!

Tačiau trumpai stebėjom kalnų didybę,
Leistas žemyn panoru, kur gyvybė,
O čia viršukalnės, lyg mirusių piramidės —
Stebėtina mums pramžių slaptėbė!

Kalnų slautuos žalia, žydi gėlės,
Nuskint į vieną tiesiau ranką,
Nors ji svetimų kalnų auginta, —
Mėlyna, skaisai kaip mūsų vosilka!

I tą gėlę tu panaši buvai,
Tavo skaisčiai mėlynos akys kaip dangus,
Žavėjo širdį tokiu švelnumu, —
Vienumoj, kalnuos tavo žvilgsnis toks žavus!

Likimas perskyrė mus — ir tu toli,
Ir ta skaisai kalnų saulė, mėlynas dangus,
Bet mus jungia viena mintis:
Kalnuose žavinguose gimus meilė nežus!
K. Jakimaitis.

PABEGELIAI IŠ RUŠIOS SMERKIA VERGIJĄ

Amerikos organizacijų atstovai apsilankę Europoje pabėgėlių reikalais, skelbia kad pabėgėlių ir tremtinių nuo sovietų valdžios skaičiai ne mažėja bet daugėja.

Šiomis dienomis pranešta iš Šveicarijos apie didelį skaičių pabėgėlių iš pačios Sovietų Sąjungos. Tarp pabėgėlių nuo sovietų "laimingo gyvenimo" yra apie 60,000 Rusų raudonarmiečių kareivių, bet yra ir keliolika tukstančių šiaip sau žmonių, darbininkų, buvusių valdininkų, vyrų ir moterų.

Kas ypatingiausia tai kad jų diduma yra jauni, sovietų sistemoje išauginti, komunistinį gyvenimą tepažinę, ir tegirdėję praeiksmus ir pasmerkimą viso likusio kapitalistinio pasaulio.

Tie Rusijos pabėgėliai sako suprantą kas yra tikra žmogaus laisvė, jos įsiekdami pabėgo iš sovietinės vergijos, ir sutiks vėliau nusizudyti bet niekuomet negrįš atgal į komunistinį "rojų".

Iš MEKSIKOS manoma pirkti 50 milijonų svarų konservuotos mėsos, bet ji nebus suvartojama šioje šalyje; ji būtų eksportuota į užsienį pavimui pigesne kaina arba teikiama šelpimui maisto neturinčių šalių žmonėms.

MOKSLININKAI išsiaučiuoja kad žmogaus akys sunaudoja apie ketvirtadalį visos nervų kuno energijos.

TĖVIŠKĖS VAIZDAI

Rašo VYTAUTAS K. SVIEDRYS.

(Tęsinys iš pereinio nr.)

(18) DEGUČIAI

Važiudami per Degučii valsčių ir prie geriausių norų negalėjome aplankyti visų ežerų, kurių galima prisikaityti iki 71. O jei dar butume užsigėdę po juos paplaukioti laiveliais, pasimaudyti ir pameškerioti, tai būtų tekę čia gana ilgą laiką pasisvečiuoti. Atsisakę nuo šio malonumo, turėjome paskubėti kad suspėtume viską aplankyti, apžiūrėti ir su vietos gyventojais pasikalbėti.

Pats Degučii bažnytkaimėlis nedidelis, turįs apie 300 gyventojų. Nedidelė ir gana kukli bažnytelė, kuri įrengta buvusioje Rusų pašto įstaigoje (1922 metais). Parapijos pirmuoju klebonu buvo žinomas visuomenės veikėjas, knygnešys, ugingas tautinio darbo šalininkas Kun. St. Stakelė, kuris dėl savo gyvenimo bei būdo buvo laikomas antruoju Strazdeliu. Jis niekad nebuvo gavęs geros parapijos ir buvo gana dažnai kilnojamas iš vietos į vietą. Vėsdamas vargingą gyvenimą, jis nepaprastai rūpinosi ir šelpė neturtinguosius, atiduodamas jiems paskutinį centą. Šiaip gyventojų tarpe jis turėjo labai didelį autoritetą, buvo jų mylimas ir gerbijamas. Mirė 1929 metais Rozalimo altarijoje.

Degučii bažnytkaimį puošia didelė graži, moderniška pradžios mokykla ir Nepriklausomybės paminklas. Tai žmonių rankomis sukurtos grožybės. Gamta Degučius puošia Samanio ežerų, už kurio prasideda didelis Gražutės miškas, apgaubęs Samanio piliakalnį. Vietos gyventojai pasakoja kad šį piliakalnį supylė milžinas karvedys Samanis, kuris buvo pasižymėjęs savo žygiu. Kol jis sukasė šį piliakalnį iškasė gilų ežerą, kuriame po savo darbo maudėsi ir prigėrė. Del to gyventojai piliakalnį ir ežerą pavadino Samanio vardu. Piliakalnis dar tuo žymus kad sukilimo metu (1831 metais) vadė Em. Pliaterytė jame slėpėsi, turėjo įsikurdinusi štabą ir naudojo kaip išeities tašką tolimesnėms kovoms prieš prispaudėjus.

Lankydami Dusetį apylinkes, buvome nuvykę į Galminii kaimą, kur yra švedkapiai, ir į Sabatiškės kaimą apžiūrėti Prancuzkapius. Aplankėme ir Mineikiškių, Asavitų, Minkiškių piliakalnių ir Bernelių kalną, kurio viršūnė puošia jaunimo pastatytas kryžius. Apie šį kalną pasakoja įvairiausių legendų, pasakojimų.

Iš Degučii mes vykome toliau į Salaką, garsų senovės miestą.

(19) SALAKAS

Vykdami iš Degučii į Salaką, senovėje buvusį garsų miestą, ištolo pamatėme aukštą bažnyčios bokštą. Apylinkės gamtovaizdis nepaprastai gražus: valsciaus ribose yra 50 ežerų, didesnių mažesnių ir labai gilių, gana aukštų ir stačių kalnų kalnelių, tarp kurių vingiuoja upeliai, gražūs, akį verią kloniai ir dideli pušynai.

Pats miestelis vardą gavo nuo salos. Prieš Didįjį karą sudegus nedidelei medinei bažnyčiai, parapijiečiai surinkę savo laukuose akmenų, kurių čia yra gausu, pastatydino didelę, gražią ir gana originalią taštytų akmenų bažnyčią, kurios bokštas siekia apie 100 metrų aukštumo. Tuo vietos gyventojai atžymėjo senovėje buvusį garsų Salakų miestą, kuris, pasak padavimų buvo septynių mylių ilgio ir septynių mylių platumo, puošė syptynios bažnyčios su septyniais bokštais ir septyniais dideliais vienuolynais. Didelį ir garsų miestą užpuolė barzdoti švedai, atvykę iš jūrų marių, ir nors jį labai narsiai gynė Lietuvii, bet gausingesnis priešas nuterėjo kraštą, o miestą pavertė pelenais. Dar ir dabar Baraukinėje randamos buvusio miesto žymės, kurio vietoje auga didelis miškas. Vietoje buvusio vienuolyno yra pastatytas gražus Nepriklausomybės paminklas. O vienuolyno žemės plotuose buvo įkurdinti Rusų kolonistai.

Salakų miestelis yra garsus kaip graži vasarvietė, kur kas vasarą suvažiuoja gana daug vasarotojų. Juos vilioja prie miestelio esąs Smiltkalnio pušynas ir gražus paplūdimis, kuris yra Alauinės saloje ir Luodžio ežero pakrastyje.

Salakų apylinkėje yra daug piliakalnių ir kapų, apie kuriuos, kaip senovės įvykių liudytojus, žmonės pasakoja daug įvairių padavimų, legendų, o ypač daug pasakojimų apie vaiduolius. Iš tokių žymesnių kalnų, piliakalnių, milžinkapių žymesni yra šie: Pratkunų arba Mykolo kalnas (241 metro aukščio), Varnakalnis ir Tolimėnų piliakalnis, Didysis kalnas, Rakėnų pi-

liakalnis ir kapinės, Blusiškių kalnas, Nariunų kapai (čia yra palaidoti baudžiaivos laikų bajorai ir kiti didikai), Majakų kalnas ir Kemionių piliakalnis, Kunigėkalnis, Kapų kalnas, Sli-dasai, Juodiškio kalnas, Bažnyčkalnis, Gurių kalnas, Martinkalnis, Patiltės milžinkapiai, švedriškės ir Trakų kalnagubriai.

Prie Salako yra Napoleono akmuo, ant kurio iškalti peilis ir šaukštas. Vietos gyventojai pasakoja kad žygio metu į Rusiją Napoleonas ant šio akmens pietavęs.

(20) DAUGAILIAI-UTENA

Daugailių miestelis nedidelis, neturįs nei 500 gyventojų. Jame nieko nėra jdomaus bei gražaus apie ką būtų galima ir kitiems, toje vietoje nebuvusiems, papasati. Bet už tat apylinkės gražios ir viliojančios. Daug ežerų: Indrajis, Liminėlis, Ramutis (Duobis), Savasų ir Alaušas, kuris veiks visą savo ilgumu apgaubia Sudeikių bažnytkaimį.

Gražios ir labai įdomios vietos yra ir Vajasiškių bažnytkaimyje, kuris yra visai netoli nuo Daugailių. Visa apylinkė nusėta kalnais kalneliais, tarp kurių žaliuoja gražios daubos, tyvuliuoja skaidrūs ežerai, o didžiausius žemės plotus turi aprėpę šviesūs ir gana tankūs lapuočiai miškai, kuriuose gyvena įvairiausi čiulbuo-nėliai ir plėšrieji paukščiai, maži ir dideli gyvulėliai.

Apylinkės gyventojai didžiai kulturingi žmonės. Daugailiai jau ir prieš Didįjį karą buvo pasižymėję mokslus einančio jaunimo skaičiaus didumu, todėl visai nenuostabu kad šios vietovės žmonių gyvenimu budas išsiskiria iš kaimynų.

Paviesėje Daugailiuose, toliau vykome į Uteną, kurią, pasak padavimų, įkurė kunigaikštis Utenis. Netoli nuo miesto yra ir Utenio piliakalnis, apipintas įvairiais, įvairiausiais pasakojimais.

Pats Utenos miestas yra slėnioje vietoje, kurį raižo kelios nedideles upelės. Savo istorine praeitimi negarus ir nežymus miestelis, kurio gana didelis skaičius gyventojų vertėsi smulkia prekyba; pravedus Panevežio-Švenčionių geležinkelio liniją pradėjo plėstis stambesnė prekyba, o su tuo kartu ėmė augti ir pats miestelis, kuris 1924 metais buvo tiek išaugęs, išsiplėtęs ir užėmęs reikiamą vietą mūsų valstybės kultūriniam ir administraciniam gyvenime, jog net gavo antraeilio miesto teises.

Nepriklausomoje Lietuvoje Utena budama apskrities miestu labai smarkiai plėtėsi, augo ir gražėjo. Jos gatvėse išaugo gražūs, modernūs namai, iš kurių vieni buvo privatių, kiti valdžios: pradžios mokykla, Lietuvos banko, šaulių ir kiti namai. Taip smarkiai augantį ir gražėjantį miestą paraližavo pirmoji bolševikų okupacija, sustabdžius jo plėtimąsi, o kilęs 1941 metais karas jį gerai apgriovė, apnaikino. O išvykdami iš Lietuvos naciai kaip kitus, taip Utenos miestą gerokai apgriovė, išsprudino jas didžiausius pastatus.

Utenos bažnyčia buvo statyta 1883 metais ir yra gana graži, įdomi. Taip pat įdomūs ir seni dvaro rūmai, kuriame yra daug vertingų istorinių senienų, paveikslų ir kt.

(NUO REDAKCIJOS: šie aprašymai buvo dar iš Laisvos, Nepriklausomos Lietuvos dienų, pirm bolševikų užvaldymo Lietuvos.)

NAKTIS

(B. Brazdžionis)

Už rugiagėlėm žydinčio skliauto
Jau užmigo pavargus diena.
I nakties aksominį apsiaustą
Išisupo žilvičių daina.

Kaip kodylas pasikelia rūkas —
Jis bėglių jauną seimą priglaus.
Ir srovės sidabriniai ančiukai
Lig aušros šnekučiuot nėpaliaus.
18. 7. 44. Alvistas.

MUSŲ KALENDORIUS 1947

Kaina — 50c.

224 puslapių didumo, knyga Kalendaris 1947 metų, su šventėmis, su daug įvairių skaitymų. Tokių kalendarii Lietuvii Amerikoje pagėdauja, ir štai dabar gauta jų keliolika greitai išpardavimui. Juos išleido "Musų Kelias", Vokietijoje, redagavo A. Merkėlis.

DIRVA

6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio.

PRIEŠ MUŠANT PASKUTINĘ KORTĄ

UŽ KELIŲ DIENŲ susirenka Londone "Keturių Didžiųjų" (Amerikos, Anglijos, Prancūzijos ir Sovietų Sąjungos) užsienio reikalų ministrai. Susirenka tartis ir susitarti... tais pačiais klausimais dėl kurių jie šešias savaites posėdžiavo Maskvoje šių metų Kovo-Balandžio mėnesiais ir negalėjo surasti vieningos nuomonės.

Klausimas liečia taikos sutartį su Vokietija ir Austrija. Maskvos konferencijoje paaiškėjo kad Sovietų Sąjungos pasiūlyta ir tai kaip turi atrodyti naujoji demokratinė Vokietija, pagrindiniai skiriasi nuo tos pažiūros kokią turi Amerika, Anglija ir Prancūzija.

Trumpai tą skirtumą prisiminus, jis atrodo šitaip: Sovietų Sąjunga nori kad Vokietija būtų vieninga ir vieną valdžią turinti valstybė; kad ji reparacijas mokėtų gavavimas pramonės gaminiais; kad beveik visa jos sunkioji pramonė būtų panaikinta; kad Vokietijos rytinės sienos pasiliktų tokios kokios dabar yra (vadinasi, Lenkijai palikti iki Neiss-Oderio, o Rytprūsiai prijungti prie Sovietų Sąjungos). Amerika, Anglija, o iš dalies ir Prancūzija, su šiais Sovietų reikalavimais nesutiko Maskvoje ir štai dabar susirinko antrą kartą vėl tiems patiems klausimams svarstyti.

Mums rupi paliešti ne atskirus klausimus, dėl kurių ginčijamasi, o bendrą Sovietų ir Amerikiečių politiką, kurioje Vokietijos reikalas sudaro kertinį akmenį. Ne pati Vokietija ir ne ginčas kokia ji turi būti, yra esminis klausimas, sudarantis tai taikos sutartį. Pagrindinis reikalas yra toks: ar Sovietų Sąjungos galybė Europoje bus sulaukyta prie Elbos? Ar taikos sutartimi bus leista Sovietams savo įtaką išplėsti į visą Vokietiją? Ar į Sovietų veržimasi sukomunistinti visą Europą bus Amerikos atsakyta pasitraukimu, nuolaido mis ir laukimais? Ar pagaliau ir toliau bus pasilikta abejonėse ir neapsisprendime?

Taigi — Vokietijos ir Austrijos klausimas yra Amerikos ir Sovietų Sąjungos santykių klausimas, yra galima sakyti, pasaulio ateities klausimas. Štai dėl ko visi laiko keturių ministrų susitikimą Londone sekančios savaitės viduryje ypatingai reikšmingu įvykiu.

AMERIKIEČIAI teisingai nerimastauja, klausdami, kokie yra tikrieji planai State Departmento, sprendžiant Amerikos-Sovietų Sąjungos santykius. Prieš kiekvieną tarptautinę konferenciją Amerikos visuomenė ir visas kitas pasaulis įdomaujasi ką ji atneš naujo. Jau trys metai kai laukiami paaiškinimo. Visiems yra įgrišę gyventi tik "šia diena". Tat iš kiekvienos reikšmingesnės konferencijos vis tikimasi aiškesnių ateities pramyčių, tikslesnių atspėjimų ir pilnesnio supratimo į kur eina pasaulis. Deja, iki šiol iš tų visų konferencijų tepaaiškėjo tik viena kad viso pasaulio likimas blaškosi kaž kur voratinklyje, kad milijonų žmonių ateitis kaž kur įstrigusi, kad politinis žmonių veidas vis daugiau panašus į vulkaną, iš kur, nežinia, nei kaip nei kada, išsiverš ugnies lava ir užlies žemės paviršių.

Mums atrodo kad Amerikos politikos neapsisprendimas augina pasauliui didelę nelaimę. Nuo karo pabaigos iki šiandien Amerika jau turi tris užsienio reikalų ministrus, ir kiekvieno jų pasikeitimas yra palydimas tam tikru pasikeitimu ir pačioje Amerikos politikoje. Tas faktas rodo kad Amerikos diplomacija neturi išdirbus tvirtų dėsnių kuriais ji manytų nustatyti santykius su Sovietais; kad ji nėra iki galo dagalvojus visų tų priežasčių kurie sunkina pasaulio taikos sudarymą; kad ji veikia tik vadovaudamasi aplinkybėmis ir laikosi tik gryniosios pozicijų. Tokiam tvirtinimui mes turime pagrindo, kurį duoda vienas straipsnis, pasirašytas Mr. X ir tilpęs viename Amerikos žurnale, "Foreign Affairs". Visuotiniai manymai kad tas Mr. X esąs Mr. George F. Kennan, direktorius State Departmento.

Mr. George F. Kennan labai teisingai išaiškina kad komunizmas remiasi ir maitinasi iš klasių kovos, kuri yra nuolatini, arši, nieku kitu nepakeičiama ir kuri tik baigiasi tada kai viena klasė — proletarai — nugalai kitą klasę — kapitalistus. Tas klasių kovos dėsnių ir sudaro pagrindą tai didžiajai neapykantai tarp Sovietų Sąjungos, kuri atstovauja komunizmui, ir Amerikos, kuri atstovauja kapitalizmui. Komunizminė neapykanta kapitalistiniams pasauliui apsprendžia visą Sovietų Sąjungos užsienio politiką: kapitalistai pulti ir mušti visur kur tik jie sutinkami; pulti juos kiekvienu laiku ir kiekvienoje vietoje.

Kennan, patiekdamas visą eilę pavyzdžių, pavaizduoja Sovietų Sąjungos užsienio politikos puolamąją dvasią, kuri iš esmės negali keistis ir nesikeis.

"Jei Sovietų Sąjungos vyriausybė kartais ir pasirašo dokumentą, kurs rodo, kad ji tokios agresyvos dvasios neturi, tai į tokį dokumentą nereikia kitaip žiūrėti, kaip į Sovietų manevarą", taip kalba pats Kennan, ir akivaizdoje to viso, pasisako, kad santykiuose su Sovietais tėra tik du keliai: arba trauktis ir užleisti jiems vietą arba skelbti jiems karą. Iki čia reiklia pilnai sutikti su Kennan. Bet toliau jis skelbia ir siūlo Amerikai tokia politika, dėl kurios pasisekimo reikia labai paabjoti. Mr. Kennan mano, kad Amerika, spaudžiamą Sovietų, nebeprivalo daugiau atgal trauktis: ji turi ginti atkakliai ginti savo pozicijas, nebedaryti jokių nuolaidų ir akyliai budėti. Bet niekur ji neprivalanti pereiti į puolimą: visa Amerikos diplomacija turinti tik gintis ir neužleisti pozicijų. Tegul Sovietai vykdo puolimus; tegul jie daužosi, kaip piktas šuo, ant grandinės, tegul aikvoja jėgas, tegul senka, spardosi ir uždus-ta....

Straipsnio gale Mr. Kennan perduoda savo įsitikinimą, kodėl galų gale Sovietai, nuolat kitus bepuldami, išvargę, išsisėms ir nurims.... Jo nuomone — Rusų tauta po tiek ilgų teroro metų jau esanti prie savo kantrybės galo; Rusija neturinti ukinės lygsvaros ir tuo budu negalėsianti ilgai išlaikyti tų visų ukinų sunkumų, kurie atsiranda, jai gyvenant piktose santykiuose su kitomis valstybėmis, ir pagaliau Stalino mirtis galėsianti išaukti su-suirimą ir net režimo pasikei-timą.

JEI GALIMA pilnai sutikti kad santykiuose su Sovietais tėra du keliai: pasidavimas arba karas, — tai Kennan siūly-

mas Amerikai tik gintis prieš Sovietus priklausau prie blogiausių pasirinkimų. Nereikia sumaišyti komunizmo, kaip klasių kovos, ir komunizmo, kaip gin-kluotos pajėgos, kurią gali panaudoti Sovietų Sąjunga. Kol komunizmas pasilieka vidaus politikos rėmuose, tol jo laimėjimas priklauso nuo krašto socialinių sąlygų, nuo jo režimo ir nuo kitokių vidaus aplinkybių. Bet kai komunizmas peržengia valstybės ribas ir kai jis ima reikštis tos valstybės užsienio politikoje, jo pasisekimas priklauso tik nuo vienos aplinkybės: nuo ginkluotos jėgos. Visokie prileidimai ir samprotavimai, kad Sovietų Sąjunga neišlaikys ilgo Amerikos priešinimosi ir turės pagaliau geruolu... nusileisti, yra grynos fantazijos vaisius. Nors Kennan gerai pažįsta komuniz-mą, bet jis sumaišo teoriją su praktika. O komunizmo praktika Sovietų Sąjungoje parodė kad laukti šiandien kokių nors antisovietinių revoliucijų Sovietų Sąjungoje yra tas pat kas laukti dramblių išsiritant iš klaušinio.... Jei karas ir tuoj pat po karo sekė metai negalė-jų išjudinti per 30 metų smur-tu, teroru, persekiojimais ir koncentracijos stovyklomis už-guot Rusų tautos, tai tikėtis, jog dabar tātai padarys Ameri-kos užtvaros, nėra mažiausia pagrindo. Ukiniai sunkumai ne-privers Sovietų Sąjungos kapitu-liuoti: ten visi jau yra apsi-pratę gyventi lušnose, maitini-tis kukliai, ir pasitenkinti uba-giška pinigine. Gi Stalino mir-tis toje geležinėje santvarkoje gal tik sudarys progą vienam tironui nugalabyt kitą, bet pa-čios komunistinės santvarkos nesugriaus. Jei taip, tai kokios gi reikšmės turi Amerikos nus-tatymas tik gintis, tik laikyti užimtas pozicijas, visas kitas jau paaukojant Sovietams?

Juk vis tiek šioji gynybos politika neišlaikys tų valstybių, kurias jau sūspėjo Sovietai pavergti. Su šia politika Amerika neatstums Sovietų už tos linijos, kurią jie yra užėmę nuo Suomijos iki Triesto. Galimas daiktas, kad griežtas laiky-masis ir atkaklus ginimasis ne-leis Sovietams įsiveržti toliau, negu jie šiandien kad turi užėmę. Bet toks sulaikymas bus tik lai-kinas: vis tiek ateis diena, kada Sovietai, atsikūrę iš karo griuvėsių, naujai apsiginklavę atominiiais ginklais, ims Ameri-kiečius stumti iš jų pozicijų. Ir tada kas beliks daryti? Reikės tada butinai pakeisti Ame-rikai savo politiką: reikės jai pačiai pereiti į puolimą, nes dar niekas iki šiol nėra karo laimė-jęs, vien tik gindamas. Vadinasi, ir dabartinė Amerikos tak-tika laikyti tai, kas yra jos įtakoje ir neleisti Sovietams toliau eiti, nereikalaujant, kad jie apieistų jų pavergtuosius kraš-tus (Baltijos valstybes, Lenki-ją, Rumuniją, Vengriją ir kit.) — neišvengs Amerikiečių su-sirėmimo su Sovietais. Jis bus tik atidėtas, bet ne panaikintas. O kadangi laikas tarnauja So-vietams, tai kiekvienai praleisti metai, kiekvienas mėnuo ir net kiekvienu diena pareikalauja iš Amerikos vis daugiau aukų.

ATEITIES žmonės sunkiai supras, kodėl Amerika, atidav-

New Yorke, ruošiant vietą statymui naujų United Nations rūmų, pradėta griauti seni pastatai prie East River, kuriuos nuvalius, ir metai kitą išdys dideli moderniški pastatai. Juose bus patalpos dabartinės United Nations organizacijos, kurią sudaro 57 valstybės — jeigu ta U. N. organizacija galės išlaikyti dyliybę, atsivėlgiant į sąlygas kokiose ji gimė.

si tiek turto ir tiek gyvybės už piktos Vokietijos sunaikinimą ir paskelbusi pasauliui tokių bran-gių laisvų, dabar taip abejin-gai žiuri, kai dar piktesnis prie-šas ryja kitų tautų gyvybę. Žmonių viltys, kaip jos didelės bebūtų, vis tiek yra ribotos. Jų kantrybė nėra amžina. Visos Europinės tautos su dideliu nerimastu klausia kokią pas-kutinę kortą laiko Amerikiečiai savo rankoje. Ir kai jas pasie-kia žinios, kad Amerikos pa-skutinioji korta yra ne reika-lavimas panaikinti Europą su-skaldžiusia linija, o tik pasiry-zimas neleisti sovietams jos peržengti, gilus susimastymas užgula širdį, ir didžioji ateities baimė ruošiasi sunaikinti pa-skutinę kantrybę. Yra atėjusi paskutinė valanda, pagavoti Amerikai, kas galės pasidaryti iš pasaulio ir pačios Amerikos, jei Europos tautos, išsekusios kantrybės ir praradusios viltį, nusišuks nuo jos. Iki šiol visi laukia paskutinio Amerikos pasirodymo Vokietijoje ir Austrijoje. Pernykščioje Pa-ryžiaus tautos konferencijoje šūdarjomis sutartimis Ame-rika atidavė Sovietams Bulga-riją, Rumuniją, Vengriją.... Suomiją. Anksčiau ji buvo at-davusi Lenkiją, Čekoslovakiją, Jugoslaviją, Albaniją. Ar pas-kutinioji taikos sutartimi bus atiduota Sovietams Vokietija ir Austrija? — toks yra pa-skutinis Europiečių klausimas, kuriam atsakymo jie laukia iš iš Londono konferencijos, pra-sidėsiančios šio mėn. 25 d. At-sakymas parodys, kiek verta yra paskutinioji Amerikos korta, kurią ji, nežinia kada, atskleis ant pasaulio stalo. Jei toji korta yra tik pasiryžimas išlaikyti tą liniją, kurią laiko Amerikai šiandien, o ne reika-lavimas ją nukelti iki tikrųjų Sovietų Sąjungos sienų, tai galima kartu su Amerikiečių James Burnham pasakyti, jog "didžiosios pasaulio tragedijos naktis atneš greitą galą ir trumpai bet spindinčiai Ame-rikos istorijai". Londono kon-ferencijos atsakymas parodys, "Amerika išėjo į seną, užbaigsi savo repetitijas", ar jos "galia ir jos pažada išnoko lai-ko ir kentėjimų išmintyje" ir ar "likimas ją šaukia pasauliui valdyti ar žūti.

Kokios Lygybės Komunistai Pasauliui Siekia

Iš kitų šalių parinkti komunistai agentai, sukvieisti į Maskvą pagarbinti Staliną ir pasiroditi sabotazui ir revoliucijoms, "raudoname rojuje" net prie pat Kremliaus vartų ir Lenino grabo apeliokėse, pamato dideles eiles ubagų, gausias apdriskusių žmonių ir pakankamai kišėnėlių. Tas yra paprastas apsišėrimas sovietų miestuose.

Bet savo aklume tie kitų šalių komunistai visą kaltę už tai išmoka suversti kapitalizmui, ir parvažiavę dar su didesniu įtužimu dirba už įvedimą tokios "gerovės" savo šalyse kokia viešpatuoja sovietuose.

TAIP DIRBA LIETUVIAI TREMTINIAI ANGLIJOJE

Lietuviški Užrašai Pakelėse. Stebuklingas Darbas Sulaužė Anglų Tradicijas. Lietuviški Papročiai Britų Žemėje

LIETUVIS darbo nevengia. Taip ir mes, tremtiniai, patys įieškome darbo, nes Anglai labai šalti ir nejudrūs — jau du mėnesiai neduoda mums nuolatino užsiėmimo! Dirbam kas ir kur pakliuvę.

Taip tai vieną dieną man teko su pora vyrų kasti žemę pas vieną restorano savininką. Jis pats iš ryto atvažiavęs mašina, mus nusigabeno. Darbas kaip darbas, bet savininkas buvo labai malonus, davė gerus pietus.

Pavakaryj, pabaigus darbą, jis priėjo prie mangės ir parodė lapelį, ant kurio buvo užrašyta keletas Angliškų žodžių.

— Parašykite man šituos žodžius lietuviškai, — paprašė. Man buvo nuostabu, kad senas biznierių susijdomavo Lietuvių kalbą. Dar keistesni pasirodė jo pasirinkti žodžiai: "Alus", "Cigaretės", "Degtinė", "Viešbutis" ir pagaliau "Mylia". Išpildžiau jo prašymą.

— Žinot, kam man viso to reikia? — mirtelėjo man biznierių: — Už mylios nuo čia yra kryžkelė; ten iškabinus rodyklę su Lietuvišku užrašu. Ir tikrai, po poros dienų prie didesnio kelio kryžkelės teko pasidžiaugti gražiai padaryta pirma Lietuviška iškaba-rodykle Anglijoje....

Nenuostabu: pas tą viešbučio savininką vis dirbo tik Lietuviai, ir jis pamanė kad Lietuviška iškaba bus suprantama visiems užsieniečiams. Kas supras nesupras, bet mums, Lietuviams, jinai maloni.... Reikia, Lietuviai jau pradeda "kolonizuoti" Didžiosios Britanijos salą....

PER pirmą mėnesį privataus darbo tai pas vieną tai pas kitą ukininką (daugiausia ir tenka dirbti žemės ūkyje!) teko iš arčiau susipažinti su Angliu darbu. Pradžioje maniau kad Anglai mielai vežasi į savo ukius užsieniečius darbininkus vien bėdos verčiami. Pasirodė kad čia yra ir kitas reikalas: užsieniečiai dirba daug sparčiau. Mano gyvenamosios stovyklos apylinkių ukininkai Anglus darbininkus ima dabar tik tuomet, kai užsieniečių negauna. Tai man paaiškėjo pereitą savaitę, kada teko kasti bulves pas vieną ukininką.

Pirmą dieną traktorius važiavo labai lėtai. Traktoristas net du kartus mus atsisukė ar ne per greitai? Mes tik nusiūokėm. Kitom dienom jis jau įsidrąsino. O po penkių dienų darbo dvarininkas liepė man, kaip visos grupės atstovui, užėiti pas jį. Laikydama-sis keisto Anglų papročio, laukiau už durų — vidun svetimas žmogus neina: visus reikalus atlieka lauke, už durų. Bet aš pats sau netikėjau, kai išėjusi dvarininkė mane kvietė vidun. Aai Angliškų papročių lauzymas!

Viduje pats dvarininkas sutiko mane malonių šypsniu: gerai dirbat!

— Dėkoju Jums kad jūs taip. Aš buvau dar labiau nuste-bintas, kai man davė puodžiuką kavos:

— Tokių darbininkų dar man niekur neteko matyti, — kalbėjo toliau. — Nuosirdžiai Jums dėkoju! Mano vardu padėkokite visiems!

Aš iš savo pusės padėkojau už tokį mums malonų komplimentą.

TAI svarbus argumentas atremti visiemis priekaištams, esą tremtiniai yra tinginiai. Ne, mes norime dirbti ir darbą rimtai žiurime! Ne vienas,

bet visi. Ir tai ne tik žemės ūkyje ar privačiai dirbantieji, bet visi tremtiniai, kur jie bedirbtų. Apie gražų ir sąžiningą darbą tekstilės fabrikuose, pav., Angliškas laikraštis Sunday Dispatch š. m. Spalių mėn. 5 d. numeryje rašydamas, skundžiasi tik vienu blogu dalyku: kad Anglijos pramonėje į darbą yra įjungta PER MAŽA tremtinių. Kartu paskelbtas ir Mr. H. Earnshaw, didžiausio pasaulyje tekstilės koncerno Horrockses, Crewdson, darbo vedėjo pareiškimas: D.P. (tremtiniai) prilygus geriausiems pramonės darbininkams. Tai labai malonu girdėti.

RUDENS metu pas ukininkus Anglijoje privačiai dirbantiems tenka beveik visą laiką vien tik bulves rinkti paskui traktorių. Laukuose, kurie mums labai primena kalvotas Lietuvos apylinkes, kartais pradeda jaustis lyg Tėvynėje. Prisimenam Lietuviškas tradicijas: per bulviakas lauke kepti bulves. O tam puikiausia proga, nes Anglai visus bulvinius degina (o būtų galima sunaudoti!). Ugnies taigi pakanka.

Iš karto Anglai skeptiškai žiūrėjo į tokį keistą mūsų darbą, bet vėliau paprato, geriau sakant, mes juo pripratimom: davėm keptų bulvių paragauti, ir jiems patiko! Smagu buvo

žiūrėti, kaip traktoristas ant mašinos ir maišų vežiotojai ant vežimo ragauna laukuose keptą bulvę, linksmom akim žvilgtelina į abi puses ir patenkinti giria mūsų prasimanymą: kepti bulves.

Tai primena mums truputį Lietuvą - Tėvynę. Bet tokia mintis šešėliu aptemdo mūsų veidą: taip gaila, kad mūsų Tėvynė kenčia!.. Ir mes kenčiame, džiustame jos ilgesyje. Esame kaip tie paukšteliai, kurie žiemoms šalčiams apleidžia savo šalį. Svetimame krašte jie nėra tokie linksmi, nesuka lizdų, neperi vaikelių.... Taip lygiai ir mes, laikinai prisiglaudę svetimojo šalį, nekantriai laukiame, kada brangioje mūsų Tėvynėje sušils pavasaris.... Tada mes visi buriu skrisime savo šalin, čilbėsime giedosim ir linksmi busim — savi tarp savų savame, mylimame krašte. Tomas Banga.

1948

KALENDORIAI

DIRVA DUOS DOVANŲ savo skaitytojams puikius 1948 metų kalendarius ir šį metų. Viskas ko reikia tik užsimokėti savo prenumeratą \$3.00 už 1948 metus.

Prašant kalendoriaus, iš kitų miestų pridėkit 10c persiuntimo kaštams, ir pažymėkit kokio kalendoriaus norit, svietiško ar religiško.

Dirvos Administracija.
6820 Superior Avenue
Cleveland 3, Ohio.

LIETUVIŠKI KALĖDINIAI IR NAUJIEMS METAMS SVEIKINIMAI

DIRVOJE galite greitai gauti jums reikalingų Kalėdoms ir Naujiems Metams Sveikinimo laiškų. Turime dvejų kainų, sekančias:

Didesni BALF laiškai	8 už \$1.00
Vidutinės rūšies, įvairūs	15 už \$1.00

Skubiai siųskit savo užsakymus, gausit sveikinimo laiškus tuojau. Siųskit kartu pinigus.

DIRVA

6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

EKSTRA! 288 DAINŲ KNYGELĖ

LEISKIT Į TĖVYNĘ

(Kišeninio didumo — 272 puslapių)

Kaina su prisiuntimu \$1.00

Dirva gavo Europoj naujai išleistą knygą įvairių Lietuviškų liaudies dainų ir kitokių pavadintą — "LEISKIT Į TĖVYNĘ". Tai nepaprasta knygelė — tiesiog didelė knyga, 272 puslapių didumo, ir joje telpa net 288 žinomų eilėraščių. Skubėkit įsigyti sau vieną iki jų turime. Ji suteiks jums didžiausio malonumo, nes rasite daugybę savo žinomų dainų, ir daug tokių kurias turėtumėt žinoti. Išleido "Mintis", Vokietijoje.

Reikalaukit Dirvoje

LIETUVIŲ KOVA SU NACIAIS

Knygelė 48 pusl. Kaina 30c.

Tai įdomi 48 pusl. knygelė, išleista Vokietijoje, apsakanti kaip Lietuviai kovojo su rudaiais naciais 1941-1944 m. laikotarpyje. Knygelė su daug iliustracijų, ir kalba apie nacius nuo pat jų įsiveržimo į Lietuvą, Lietuvių kovą už savo žemę, prieš nacių norą priversti Lietuvius įsikinkyti jų karo mašinon; kaip naciai išužė Lietuvioje žydus; vios slaptos Lietuvių kovos prieš nacius visų jų būvimu Lietuvoje.

Prisiųskit laišką tris dešimtukai, arba pašto ženklų už 30c, gausit šią knygelę.

Reikalaukit Dirvoje

6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio.

LIUDNŲ DIENŲ LINKSMI ATSIMINIMAI

Pirmosios bolševikų okupacijos metu Lietuvon atsibastę Ruskėliai, nežiurint visų inštrukcijų laikytis išdidžiai ir neišduoti gerai gyvenantiems Lietuvos žmonėms sunkių Sovietų Rusijos gyvenimo sąlygų ir skurdo, dažnai išsišokdavo.

Mat, teisingai sako Lietuvos išeimtis kad ylos maiste nepaslepėsi. Ypač gardaus juoko sukeldavo Lietuvon atgabentuos Ruskų bobos, vadintos "katišomis". Kam kam, bet jau moterims niekaip nesinori nusileisti, ypač apsirėngimose. Šoko kaip įmanydamos dabinėti ir mūsų katišos, nusijuokėjęs į visad gražiai ir madingai apsirėngusias Lietuvos vaikas.

Sugalvojo kartą Maskvos anioleliai nusipirkti sau vakarines suknelas ir jau išsipusčius apsilankyti Vilniaus operoje. Sugavota — padaryta. Būrys katišų patraukė per Vilniaus magazinus įleisdamos sau suknelę. Dairėsi vienur, dairėsi kitur, o pasirinkimas didžiausias, kad net galvėlės emė maišytis. Pagaliau nusipirkusios ir labai linksmos nusiteikusias, vakare nuėjo operon. Katišų veidai sunkiai begalėjo paslėpti išdidžią šypseną. Štai žiūrėkite kaip dailiai mes apsirėngusios ir kokios mes gražios. Pas mus, Maskvoje, viskas daug puikiau o į teatrą nueiti be vakarinių drabužių — niekas nedrįsta.

Dar plačiau emė šaipytis Maskvos gračios, pastebėjusios, kad visi žmonės negali jomis atsižūrėti, ir kad jos tapo visuotinio susidomėjimo centru. Vilniečiai ne tiek domėjosi vaidinimu, kiek atsigriežę stebėjo Sovietų Sąjungos atstoves. Kiti jau ir šypsenų su laikyti nebegalėjo. Vienas berniukas pagaliau išdavė susidomėjimo priežastį. Salėje pasigirdo vaikiškas balselis: — Mamytė, žiūrėk, tos Rusės apsirėngusios naktiniais marškiniais.

KARTĄ tarybinės valdžios atstovai mano tėvui pranešė kad mūsų ukyje bus apgyvendintos kelios Rusų karininkų šeimos. Mat mūsų ukis buvo nepertoli nuo vienos didelės Rusų kariuomenės įgulos. Pradėjome su įdomumu laukti kas per "publika" pas mus atsidangins. Buvo tada dar pati okupacijos pradžia, ir mes dar nebuvo susidarę tikro vaizdo apie Sovietų Sąjungos žmones ir jų gyvenimą.

Po kurio laiko, žinoma naktį (kodėl į Lietuvą iš Rusijos žmonės atvažiuodavo naktimis mums tik vėliau paaiškėjo) sunkvežimiais atsibastė trys sovietiški karininkų šeimos. Buvo tai vieno majoro ir dviejų kapitonų šeimų nariai, keletas vaikų ir dvi jaunesnės, o viena jau pagyvenus, moterys. Kitą rytą jau susidarėme tikrą vaizdą apie sovietiskąjį "rojų". Tokio skurdo mums dar niekad nebuvo tekę matyti. Savo daiktus sovietų karininkai buvo sukūję į baidus, skytelus maišus, tokiu pat maišu

buvo apvilktas ir vienas berniukas, keletas aplūžusių baldų aiškiai dar buvo matę caro laikus, o moteriškos buvo apsirėngusios drabužiais kokių ir paskutinis Lietuvos skurdžius nebūtų užsidėjęs.

Pamatę mūsų gyvenimą užmiršo, vargšai žmonės, ir visus nurodymus "nieku nenustebti" ir visur skelbti kad Sovietų Sąjungoje visko yra ir viskas daug gražiau. Ką čia bemeluoti, jie tik žvilgsnį metus viskas aišku pasidarė. Čia ir supratome kodėl sovietų kultūros nešėjai į Lietuvą atvažiuoja naktimis. Ir į viešumą išeina jie tik jau Lietuvščiais drabužiais apsirėngę.

TULAS darbininkas per komunistų malonę buvo nukeltas važiuoti Maskvon. Atsitiko kad jam ir su viso pasaulio "mokytoju" ir "tėvu" draugu Stalinu teko pasimatyti. Apie jo kelionę, Lietuvų paskiau toks juokas buvo pasklidęs:

Stalinus mūsų deputatui pradėjęs aiškinti kad Lietuva yra smarkiai atsilikusi nuo kitų Sovietų Sąjungos kraštų. Lietuvai reikia smarkiai pasidaryti kad jai prisivijus. Mūsų deputatas tada išdrysęs paklausti, kada gi Lietuva jau bus Sovietų Sąjungą pavyjusi. Stalinas paėmęs jį už rankos, prisivedęs prie lango ir taręs: — Matai, kiek automobilių važiuoja gatvė? Kai Lietuvos visais keliais irgi važinėti tik automobiliu, Lietuva bus pavyjusi Sovietų Sąjungą.

Grįžęs namo mūsų atstovas dideliame susirinkime pasakojo savo kelionės įspūdžius. — Draugai, — kalbėjo jis, — mūsų tėvynė yra smarkiai atsilikusi nuo kitų Sovietų Sąjungos respublikų. Mes turime jas, sako draugas Stalinas, pavyti. Štai, matote pro langą, koks mažas judėjimas mūsų vieškeliu. (Pro šalį, terbūt ant pečių užsimetęs, traukė pavargę; kalbėtojas, nerasdamas kito pavyzdžio, nurodė į jį.) Kai Lietuvos keliais pavargęliai trauks vieni po kito, tada, draugai, mes jau busime pavyję kitas tarybines respublikas.

Uraa, dar pasigirdo iš kampos, bet susigriebęs nutilo ir vienintelis džiugautojas. Juokas juodų, bet dar vienikiti metai sovietiško pragaro ir tai gali išsipildyti. J.

A. S. Trečiokas

INSURANCE AGENTURA
Dirvos Atstovas
Prenumeratams, Skelbimams
314 Walnut Street
NEWARK 5, N. J.

J. Žemantauskas

Notaras
"Dirvos" Agentas
130 Congress Avenue
Waterbury, Conn.

NAUJOJI AUŠRA

Mėnesinis iliustruotas Lietuvių kultūros žurnalas.

Kviečiame visus užsirašyti. Metinė kaina: U. S. ir Kanadoj \$3.00. Kitur \$3.50. Pasinaudokit šia proga. Įdedu \$..... ir prašau siuntinėti man žurnalą šiuo adresu per visus metus: (52)

Vardas
Adresas
Miestas Valstija
"N. Aušros" adr: 10729 So. State St., Chicago 28, Ill.

Automatinis GASU ANGLIM šildymas

Lengviau — Pigiau — švelniau
TAISOM IR PARDUODAM VISOKIUS FURNASUS
Elektriškus ir Gaso Padargus — Vandens šildymo Tankas
Jeigu mes negalim pataisyti tai niekas Nepataisys.
Automatic Controls Tools Hardware

TRI-VET APPLIANCE SERVICE

7502 St. Clair Avenue Cleveland

PO. 9548 Frank Orpse (Urbšaitis) Sav. LI. 0237
AKRONE kreiptis: HANK HOLLISH — STADIUM 4793

Didžiausia Amerikos vėliava kara nors iškabinta, sverianti 500 svarų; ji yra 60 per 90 pėdų dydžio, kaip geras namų statumui lotas žemės. Ta vėliava buvo iškabinta ant George Washington vardo tilto per Hudson upę, iš New Jersey pusės.

NUSKRIAUSTŲJŲ MITINGAS

Prancuzijos Komunistai Gavo "Proto Sumišimą"

PARYŽIUS. — Kad ir Paryžiuje, viena diena du nepaprasti įvykiai — reta šventė! Atstovų Rumuose — vyriausybės pasitikėjimo klausimas, o vakare — "nuskriaustųjų mitingas".

Ir Spalių 28 gali būti drąsiai komunistų istorijoje įrašyta kaip trūkšmingas komunistų moralinis bankrotas.

Atstovų Rumuose (seime), gabičiausias Prancuzijos komunistų, Duclos, atsirėmęs ant savo trumpų kojų, viso ministerių kabineto ir diplomatinio korpuso akivaizdoje paleido savo ilgą ir labai neskoningą liežuvi.

Po nepaprasto komunistų partijos pralaimėjimo savivaldybės rinkimuose; Duclos nepajėgė būti santurus ir kaltino visus kas tik po ranka pakliuvo: Ameriką už tai kad Prancuzijos geležinkelius nupirkus, kad savo kapitalu norinti pavergti Prancuziją, o vėliau ir aneksuoti. Pareikalavus jo įrodymų to įtarimo, jis atsakė: Aš tik pareiškiu baimę kad taip gali būti.

Kaltino vyriausybę kad de Gaulle'ui padėjus laimėti rinkimuose, užmiršdamas kad ir visuose kituose kraštuose pastari balsavimai yra nužymėti komunistų partijos pralaimėjimais.

Bet kai vienam aktyviausiu kovotojų prieš Vokiečius, Mutter, Duclos metė kaltinimą jog tai bjauriausias užgavimas kad žmogus kurį Gestavo paleido, dryso reikalaut komunistų partijos paleidimo, — pasipiktinimo taurė buvo pilna ir apkalintaisai, Mutter, pakilęs iš savo vietos ėjo fizinėmis priemonėmis suvaldyti kitų nesuvaldytą kalbėtoją, prie ko tuoj prisidėjo ir nemaža kitų atstovų, vieni puldami, kiti gindami.

Trūkšmas. O diplomatams žiurint iš jų ložos, įdomus, kad ir neišsiskaičius jokios pagarbos, vaizdas.

Duclos nepaprastos sugebėjimas kalbėti "pasitarnavo" komunistų partijai kaip niekad — visų atstovų rumų partijos susivienijo prieš komunistus, kurie užmiršo kad Prancuzas mėgsta laisvę, bet su sąlyga kad vienų laisvė nebūtų kitų spjaudymas.

Paryžiuje nėra dienos kad nebūtų šimtai visokių-visokiųjų susirinkimų, mitingų ir tt. Normaliai spauda jiems ir vieno žodžio pagali, o dabar ilgiausi straipsniai skirti nuskriaustųjų mitingui.

Niekam nereikalingi, o tuo pačiu nepavojingi DP, panorę susirinkti, pakalbėti, vieną kitą

rezoliuciją paskelbti. Rodos paprastų paprasčiausias dalykas.

Tik staiga Maskva įsakė Paryžiaus komunistams reaguoti. Jų laikraštis per tris dienas kvietė visus atvykti ir nutraukti tą mitingą.

Susirinko — įdomu buvo stebėti minią, kurioje užsidegę veidai, kupini pasiryžimo ir neapykantos visiems, o gal ir sau, maišėsi su ramiais tų pačių komunistų veidais, kuriems gal kur kas būtų buvę maloniau sėdėti kine ar savo bute.

Drąsiesnįjį atsinešę revoliucionierių, Suomų peilius, skutimuisi peiliukus. Buvo net metalinės ir medžių tvoros paleistos ir apyvartą. Netruko nei sudaužytų foto aparatų, nei sužeistų, kurių buvo 300 žmonių, jų tarpe 50 policininkų.

Žmogus nemėgsta domėtis, jaudintis dėl mažmožių. Juo labiau šia ypatybe nepasizymi valstybių galvos. Maskva jaudindamasi dėl DP tuo pačiu pripažįsta jų galią, jų reikšmę. Paryžiaus komunistai pirminiai šita Maskvos susirpinimą parodo ir čia tenka tik jiems padėkoti.

Jokios notos, jokie rimčiausi protestai nebūtų taip visą pasaulį sudominę DP klausimu, kaip šis trūkšmas.

Anot mūsų patarlės, jei Dievas nori žmogų nubausti tai jam atima protą. Ir klausant Duclos, stebint kitoje miesto dalyje kalbėtojus, minią, greitosios pagalbos automobilius, nenoromis lupos šnibždėjo: "Dievas atima protą tiems kurių vadai smaigia mūsų tėvynę".

O rytinės spaudos vienas laikraštis pažymėjo kad vakar vakaro skystoka minia pirmą kartą parodė kad Paryžiaus liaudis jau nebėna noriai į gatvę komunistams talkininkauti.

Holandijos pilietis, Dirk Kloosterman, 72 m. amžiaus, parodoma atvykęs į Ameriką, apsilankyti savo senų gyvenamąjį Kalamazoo, Mich., su kuriuo nesimaitė per 29 metus.

LIETUVOS VAIZDAI

26 VAIZDAI UŽ \$1.00

Dirva gavo iš Vokietijos Lietuvių tremtinių išleistų Lietuvos vaizdų rinkinius. Yra gauti du skirtingi rinkiniai. Vienas susideda iš 14 atvaizdų, kurie vaizduoja Lietuvos miestus, paminklus, bažnyčias. Iš jų galima matyti kad Lietuva buvo toli pažengus savo moderniška statyba ir gyvenimu.

Antras rinkinėlis susideda iš 12 vaizdų. Jie vaizduoja Lietuvos kaimą, laukus, liaudies darbo kryželius ir parodo kokia graži buvo Lietuvos šalis.

Tuos abu rinkinėlus, viso 26 Lietuvos vaizdelius, galite gauti Dirvos krautuvėje už \$1.00.

Pirkdami tuos vaizdelius ne tik pamatysim kokia graži buvo paskutiniai laisvės laikais Lietuva, bet taip pat paremsime ir netiesioginiai ir Lietuvos tremtinius ir jų kultūrinį gyvenimą. Jie tokiose sunkiose sąlygose visa tai išleido, o Dirva platina.

Taigi, siųskite \$1.00 šiadien, ir tuoj gausit 26 vaizdelius.

DIRVA,
6820 Superior Ave.
Cleveland 3, Ohio.

AUKOJIMAS bažnyčioms ir religijoms bei labdaros organizacijoms šioje šalyje sumažėjo visu trečdaliu, lyginant su pereinamais metais. Protestantų, žydų ir Katalikų vadai tariasi kaip atgaivinti žmonių duosumą.

JONAS G. POLTER

Lietuvis
Namų Maliavotojas
Popieriuotojas

495 East 123rd St.
Telefonas: POTomac 6899
Apskainavimas ar patariamas reikale jūsų namo pagražinimo suteikiama nemokamai.

Kaip Atli'zti Stebuklus SU KALAKUTUI!

Skanus, auksiniai-rudas kalakutas. Ir taip lengva iškepti—elektriškai!

Tikrai nustatomi laiko ir temperatūros kontrolieriai Automatiško Elektriško Pečiaus prisilaiko jūsų mėgiamo recepto tikriausia. Nesusvylya, nereikia papildyti vandens ar prižiūrėti. Nereikia atidarinėti pečiaus duris kepat. Nėra spėjimų.

Kuomet kalakutas kepa, jūsų laikas yra laisvas kitiems dalykams. Jei nori išeiti iš namų, gali. Pečius pats užsisuks automatiškai kuomet kepinimas bus baigtas.

Lengva, ar ne? Todėl tai milijonai šeiminių pasirenka modernį Elektriską Pečių į vietą visokių kitokių.

The Illuminating Company
ALWAYS AT YOUR SERVICE

"TEN O'CLOCK TUNES-DAINOS"

VISOS NAUJAUSIOS DAINOS — VISI ŽYMAUSI ŽVAIGŽDES
Penkias Dienas Savaitėje—Pirmadienį iki Penktadienio
Rytais nuo 10—WGAR 1220 • Vakaris nuo 10—WHK 1420

Reikalas DIDELIS Reikalas SVARBUS

Susikrauk visą BUŠELĮ Šaldyto Maisto i 1947 metų GAZO Refrigeratorių

Taip, visas bušelis—net iki šešiasdešimt pakietų šaldyto maisto lengvai sutelpa į didelį Frozen Food Locker naujo du-viename Gaziniame refriferatoriuje. Dabar jūs galite prisipirkti savaitėms išanksto vienu atsilankymu markete. Jame yra drėgnas šaltis vaisiams ir daržovėms, taipgi, ir sausas šaltis mėšoms laikyti — prie to yra lentynos kurios galimos sudėti į vienuolika vietų taupančių pozicijų.

Pats svarbiausias dalykas, jame nėra nei vienos judančios dalies kuri galėtų išsidėvėti ar daryti trukimą šaldymo sistemoje. Mažytė, nebrangi liepsnelė atlieka visą tą darbą. Todėl tai suvirš 2,000,000 Gaso refrigeratorių savininkų patyrė kad šis buna ramus, laiko eiles metų ilgiau be taisymų. Pamatykit 1947 Gas Refrigeratorių pas savo Gas Appliance Pardavėją tuojau.

THE EAST OHIO GAS COMPANY

MIRIMAI

MIRĖ IŠEIVIAI AMERIKOS LIETUVIAI

(Žinios apie mirusius Lietuvius šiame skyriuje talpinama dyka.

VANDAUSKAS Martinas, 64 metų, mirė Lapk. 7, Clevelande.

ZLATKAUSKAS Daniel, 64 m. mirė Lapk. 9, Cleveland, O.

RUBIS Jonas, pusamžis, mirė Lapk. 7, Chicagoj.

KOMPIKAS Agnes, pusamžė, mirė Lapk. 2, Hart, Mich. (Tytavėnų v. Raseinių ap.)

MATIS Vincas, seno amž., mirė Sp. 10, Deerbrook, Wis. Amerikon atvyko 1882 m.

BRAZAITIS Jonas, 80 metų, mirė Spalių 16, Elizabeth, N. J. Amerikoj išgyvenęs 55 metus.

BRAZAITIENĖ Grace (Juozo žmona), mirė Spalių 22, Elizabeth, N. J.

SUBACIUS Jonas, I karo veteranas, mirė Spalių 16, Cranford, N. J.

NAINIS Adomas, pusamžis, mirė Rugs. 14, Chicagoj. (Šiaulių ap. Joniškės p. Jaučiūnų k.) Amerikoj išgyveno 33 m.

JOKUBAUSKAS Jokubas, 60 metų, mirė Rugs. mėn., Spring Valley, Ill.

JUODSNUKIENĖ Ona, mirė Rugs. 15, Spring Valley, Ill. (iš Suvalkijos.)

GUMBARAGIS Viktoras, pusamžis, mirė Rugs. 18, Chicagoj. (Ukmergės ap. Zemaitkiemio p. Antaličių k.) Amerikoj išgyveno 42 metus.

GOGIENĖ Antanina (Gaučaitė), pusamžė, mirė Rugs. 20 Chicagoj. (Telsių ap. Tryškių p. Badauskų k.) Amerikoj išgyveno 35 m.)

BULAUSKAS Stanley, 35 m., mirė Rugs. 19, Chicagoj, kur buvo ir gimes.

JURGAITIS Andrius, mirė 23 Rugs. Chicagoj. (Kauno ap. Čekiškės p. Daugeliškų k.) Amerikoj išgyveno 55 m.

VIZGAITIS Matas, mirė Rugs. 13, Luzerne, Pa.

STRAVINSKAS Petras, mirė Rugs. 11, Luzerne, Pa.

MAKAUSKAS Silvestras, seno am., mirė Rugs. 4, New Haven, Conn.

MIKAILA Mykolas, mirė Rugs. 8, St. Louis, Mo.

LUKASEVIČIUS Jonas, mirė Rugs. m., Wilkes-Barre, Pa.

RAGELIS Antanas, 65 m., mirė Rugs. 16, Plymouth, Pa.

KRASNICKIENĖ Agota, 67 m., mirė Rugs. 13, Pittsburgh, Pa. (iš Suvalkijos.)

BRAZINSKAS Jurgis, 78 metų, mirė Rugs. 21, Cambridge, Mass. (Trakų apsk.)

ADOMONIENĖ Jieva, mirė 16 Rugs., Philadelphia, Pa.

Telefono Plėtimas Apie \$30 Milijonų

Clevelande ir artimose apylinkėse bus praleista arti 30 milijonų dolerių sekancias metais, dideliems praplėtimams telefono patarnavimui delei jo pareikalavimų padengimui, ir tai bus vienas iš didžiausių praplėtimų ir pagerinimų kokis kada atliktas The Ohio Bell Telephone Company, kaip praneša F. P. Merriek, kompanijos divizionis komercijos vedėjas.

Si programa apima praleidimą 75 milijonų dolerių visoje valstijoje nuo pradėjimo jo karo pabaigoje Rugs. mėn. 1945 metais, ir virš 60 milijonų bus reikalinga sekancias metais, o pusė to bus išleista Didžiajame Clevelande. Mr. Merriek sako, ši kompanija dabar turi jau arti 200 milijonų vertės telefonų įrengimų paskirtų vien tik aptarnavimui reikalių šios teritorijos kostumerių.

Ta sekancio meto programa Didžiajam Clevelandui apima \$2,300,000 žemės nupirkimui, naujiems pastatams ir priedams; \$13,000,000 naujiems dial centralinių ofisų įrengimams; \$8,000,000 naujų telefonų įtaisymui, vieniems ir jų įvedimo išlaidoms; \$4,600,000 priedams prie išlaikymo įstaigų ir smulkioms išlaidoms \$1,000,000 reikmenims, motoriniams vežimams ir kitiems padar-gams.

Tarp numatytų darbų kitam metui bus užbaigimas naujų centralinių ofisų kurie dabar statydinami Parma ir Westlake ir užbaigimui dviejų naujų long distance centrų kurie dabar statydinami, vienas jį Glenville exchange būdine, o kitas Michigan exchange būdine.

Nuo karo pabaigos išleista šiame mieste ir kaimynystėje, arti 23 milijonai dolerių. Tai apima \$1,700,000 naujiems pastatams ir priedams apie esančių pastatų, netoli \$6,000,000 priedams padar-gams visose Didžiojoje Clevelande exchange įstaigose; arti \$10,000,000 naujiems telefonams, vieniems ir įvedimo kaštams; \$4,000,000 priedams kiekvieno vietinio skyriaus, ir \$1,300,000 smulkioms išlaidoms, reikmenims, motoriniams vežimams ir kitiems dalykams.

PAJIEŠKOJIMAI

Jieškomieji ar apie juos žinantieji prašomi atsiliepi: j:

CONSULATE GENERAL OF LITHUANIA
41 West 82nd Street
New York 24, N. Y.

Balsys, iš Plungės val., Telsių ap. brolis Stančikienės, gyv. Chicagoj.

Balsys, Jonas ir Vincentas, iš Tryškių val., Šiaulių ap., gyv. Chicagoj.

Bruožis, Silvestras ir kiti broliai, iš Bartininkų v. Vilkaviškio ap.

Balčius, Julius, iš Ratnyčios parap., Marinkonių (ar Merkinės) val. Balsaitis, Kazimieras, iš Kuršėnų val., Šiaulių ap.

Bartaškienė - Popikaitė, Ona, iš Bartininkų val., ir vyras Jonas Bartaška.

Budrys, broliai Ievos Budrytės - Kungienės.

Čičauskaitė, Adelė, iš Vilkaviškio ap., Iškėjęs.

Dajoraitė - Jurgilienė, Petronėlė, Šilalės val., Tauragės ap.

Dulinskas, Stanislovas ir Vincentas iš Lygumų parap., Šiaulių apskr. gyv. Philadelphiaj.

Dzvanaitienė - Sedaitytė, Augustina ir vyras Jonas Dzvanaitis, abudu Marijampolės ap.

Dagys, Justinas, iš Svedasų val., Rokiškio ap., gyv. Chicagoj.

Dagys, Karolis, iš Rokiškio v., gyv. Chicagoj.

Endrius, Martinus, sunus Jono, iš Tauragės val., turėjo restoraną. Gaudešienė - Gumulaukaitė, Barbara, iš Trumpainių km., Laukuvos val., Tauragės ap., iki 1927 m. gyv. Chicagoj, o vėliau New York, ir vyras Antanas Gaudešis.

Godvaišas, Cezaris ir Juozas, iš Raseinių, gyv. New Yorko ar Chicagoj.

Godišauskas, Juozas, iš Simno val., Alytaus ap., gyv. Tamaqua, Pa.

Gumulaukaitė - Gaudešienė, Barbara, iš Laukuvos val., Tauragės ap., ir vyras Antanas Gaudešis, gyv. Chicago ar New York.

Gabrilevičius, Jurgis, iš Kovarsko val., Ukmergės ap.

Gaska, Antanas, iš Pasvitinio val., Šiaulių ap., bei Jonas ir Julius, iš Gaskaitė, Emilija, gyv. Chicagoj.

Gedimantas, iš Plungės val., Telsių ap., gyv. Chicagoj.

Gelekytė, Salomėja ir Stanislaiva, Iškėjęs, iš Šiaulių ap., spėjimai gyv. Chicagoj.

Grizickas, Kazimieras, žmona, sunus ir dvi dukters, gyv. Chicagoj.

Jalinsky, Eduardas, iš Vilniaus, gyv. Maspeth, N.Y.

Jasinskas, Kazimieras, iš Dofnuvos val., gyv. Chicagoj.

Jekentas, Bronius, gyv. Fodosa, Pittsburgh.

Juodis, iš Ariogalos, Kėdainių ap. Juška, Mykolas, iš Naumiesčio val., Tauragės ap., gyv. Chicago ar New York.

Jurgilienė - Bajoraitė, Petronėlė, iš Šilalės val., Tauragės ap.

Kazlauskienė - Logminaitė, Teklė, gyv. Morris, Ill.

Kojelis, Jonas, sunus Martyno, iš Gargždų val., Kretingos ap., gyv. Geneva.

Katilius, Vincas, iš Marijampolės ap., jo žmona Marija ir sunus Jonas ir Vincas, gyv. Morgan-town, West Virginia.

Kavaliauskas, Vaclovas, sunus Adomo, gyv. Pennsylvania valst. Kinderis, iš Pužių km., Skaidvilės val., Tauragės ap.

Koreckas, Juozas, gyv. Chicagoj.

Kriaučiūnas, Antanas, iš Ramygaus val., Panevėžio ap., gyv. Bostone ar Brooklyn.

Kulikauskienė - Župnaitė, Anelė, gyv. Bostone.

Kuzas George (Jurgis?), iš Alytaus ap., gyv. Clevelande, Ohio.

Logminas, Aleksandras, gyv. Morris, Ill., ir seseris Logminaitės: Ona, Raudaliniene ir Teklė Kazlauskienė.

Makutėnaitė, giminės Marijos Makutėnaitės - Merkinės.

Matulevičius, Mečislovas, iš Raseinių.

Matusėvičius, ir jo sesuo Ona, išvyko Amerikon iš Lazdijų, gyv. New York, turi seserį, Mariją Juskevičienę.

Merkytė - Urbonienė, Teofilija, ištekėjo antru kart už gydytojo, išvyko iš Kauno.

Mockevičius, Feliksas, gyv. Chicagoj.

Molevičius (Miletz), Ignas, iš Vadoškių val., Panevėžio ap., turi vaistinė prie Chicagoj.

Mosicki (ankščiau Jalynski) - Liegmann, Marija, gyv. Maspeth, L.I.

Maslaite - Stulgienė, Rozalija, iš Šilalės val., Tauragės ap.

Miliauskas, vaikai Igno iš Kelmės val., Raseinių ap.

Nekrošius, Kazimieras, gyv. Clevelande, Ohio.

Naujokienė - Latvaitytė, Ona, iš Tauragės val., ir dukteris Morka Panienė - Zaleskytė, Stefania, iš Luokės apylinkės, Telsių ap.

Petaitiene - Siurvytė, Ona, dukteris Jono iš Kėdainių ap.

Popikas, Motiejus ir sesuo Ona Bartaškienė - Popikaitė, iš Bartininkų val., Vilkaviškio ap.

Papell, Simon, gyv. Los Angeles, Calif. 1142 Ingraham.

Pikelienė, Valerija, sesuo Vincento Budrio.

Povilavičiūtė, Marijona, Ona, Uršulė, Iškėjęs, dukters Stasio, iš Kražių val., Raseinių ap., gyv. Chicagoj.

Puzaras, Antanas, sun. Apoloni-jos, iš Mažeikių ap.

Radavičius, Adolfas, žmona Paulina, sumas Vilnos, turėjo mėsos prekybą Detroit.

Raudaliniene - Logminaitė, Ona, gyv. Morris, Ill.

Režinauskas, Jonas, iš Rokų km. Ankšt, Panemunės val., Kauno a.

Rimkus, Petras, iš Plungės v., Telsių ap., gyv. Chicagoj.

Reikienė - Velička, Elžbieta, iš Sasnavos val., Marijampolės ap.

Šiame vaizde parodoma Philadelphiajos degtinės varyklos darbininkas, Joseph Rodo, kuris užsuka degtinės rauginimo tanką, sulaukiant degtinės gaminimo darbus 60 dienų laikotarpiui, taupymui grūdų Europiečių maitinimui. Degtinės varyklos sutiko visus savo turimus grūdus atiduoti valdžiai išvežimui į Europą. Po 60 dienų, be abejo, degtinė vėl bus pradėta gaminti. Seniau pagamintos degtinės dabar yra pakankamai ištroškusiems patenkinti.

Radavičius, Aleksandras, gimes Amerikoj, sunus Dominiko ir Jazefos. Samaitė, Elžbieta, Iškėjęs, iš Pakruojų val., Šiaulių ap., gyv. Chicagoj.

Sedleckas, Aleksandras, Juozas ir Kazimieras, iš Sedleckaitė, Marija, Iškėjęs, iš Trakų ap., gyv. Chicagoj, Ohio street.

Stankienė - Matulkaitė, Zofija. Stasiulis, Liudvikas, ir Stasiulytė, Agota, Iškėjęs, iš Užvenčio v. Šiaulių ap.

Steponavičius, Stasys, iš Kėdainių ap., Dotnuvos val.

Sveciulis, Kazimieras, iš Pakruojų val., Šiaulių ap., gyv. Brooklyn.

Šivickas, Juozas, sunus Mykolas, gyv. Chicagoj.

Tilitski, Elžbieta, gyv. Chicagoj.

Urbonienė - Merkytė, Teofilija, ištekėjo antru kart už gydytojo, iš Kauno.

Urmiešius, iš Ariogalos, Kėdainių ap., gyv. Chicagoj.

Velickienė - Rokienė, Elžbieta, iš Sasnavos val., Marijampolės ap.

Sedaitytė - Dzvanaitienė, Augustina ir vyras Jonas Dzvanaitis, abudu Marijampolės ap.

Simutis, Ignas, iš Jaudėnų km., Plungės val., Telsių ap.

Smirnovienė - Ieva, iš Papilės val., Šiaulių ap.

Stankienė, Vladas, sunus Juozo, iš Kauno p.

Stripeikis, Juozas, iš Aluntos val., Utenos ap., gyv. Baltimore.

Stulgienė - Maslaite, Rozalija, iš Šilalės val., Tauragės ap.

Svetickienė - Vaiciekaitė, Modesta, ir jos sunus Henrikas Svetickas, baigęs Prekybos Institutą Klaipėdoje, gyv. Rochester, N.Y.

Tautiš, Pranas ir Tautaitis, Monika ir Valerija, Iškėjęs, iš Ylakių val., Mažeikių ap.

Valentavičius, gimintais pirmaiai Onai Masalskienei - Valentavičiūtei lankėsi Lietuvoje, Prienų val.

Vieraitis, kilęs iš Bartininkų parap., Vilkaviškio ap.

Vismantienė - Noreikaitė, Juozapa, iš Šilalės val., Tauragės ap.

Verbasukas, Kazys, iš Ariogalos v. Kėdainių ap., gyv. Chicagoj.

Zaleskis, Vaitiekus ir sesuo Stefania, Panienė - Zaleskytė, iš Luokės apylinkės, Telsių ap.

Zubenienė - Bakšytė, Leokadija, ir vyras Juozas Zubėnas, gyv. Chicagoj.

Zutautienė - Saunoraitė, Kazimiera, iš Raseinių ap., gyv. Chicagoj.

Zerveckis, Pranas, iš Papilės val., Šiaulių ap.

Žizys, Justas, iš Taurėnų val., Ukmergės ap.

1947 METŲ pirmą pusmetį gaisrų nuostoliai šioje šalyje siekė apie \$370,000,000.

PRANCUZIJOJE, alus pradėta daryti iš bulvių, nesant pakankamai miežių.

NO BETTER TERMS ANYWHERE

LOANS TO REPAIR, MAINTAIN, MODERNIZE YOUR HOME OR BUSINESS PROPERTY

The Cleveland Trust Company

Member Federal Deposit Insurance Corp.

IS HARTFORD, Conn. įprastai neša kad ten įkurta American Anti-Communist League, kuri duos Amerikos komunistams nemokamai tikėtus išvažiuoti į Rusiją, lėktuvu ar laivu, su sąlyga kad jie daugiau čia negrįžtų.

Pinai Padengta Apdrauda. Phone EX. 0417

W. DEBESIS PAINTING CO.

Namų Pagražinimas iš Vidaus ir iš Lauko

Kreiptis arba šaukti telefonu vakarais tarp 6 ir 9 val.

7326 Star Avenue Cleveland 3

DIRVA — vienatinis Lietuvių laikraštis Ohio valstijoje. Kaina metams tik \$3.00.

TA organizacija patartina parekomenduoti ir mūsų karštagalviams komunistams, kurie čia be Stalino neripsta.

IMMEDIATE DELIVERY

Luxurious Textures — Colors — Patterns — Weaves

A VISIT TO OUR STORE WILL BE GRATIFYING

R. W. Duke Co.

"THE HOME OF FINE CARPETING"

20156 SO. MORLAND BLVD. — SK. 6464

(At Warrensville and Kinsman)

TERMS ARRANGED EASY PARKING

Open Tuesdays and Fridays Until 9 P. M.

VISOKIA APDRAUDA

Mes esame pasirengę suteikti visiems pilnas mūsų patirtas Informacijas ir praktiškus patarimus reikale visokios Apdraudos (Insurance) visai dykai. Todel pirma saukite mus negu ugniagesius (firemonus).

P. P. MULIOLIS

Vienatinė Vietinė Pastovi Lietuviška Real Estate

ir Apdraudos Agentura

6606 Superior Ave. Cleveland Henderson 6729

Mes Durdam ir Iškeičiam Eagle Stamps

THE MAY Co's Basement

Naujiena!

Gauta Kitas Siuntinys Tos Puikios

Vatinės Medžiagos

Ne visai sutakytų Spausdinių Žinomos Išdirbystės

- Spausdintas Plonas Gražus Broadcloth
- Spausdintas Plonas Gražus Muslinas
- Spausdintas Plonas Gražus Poplin
- Spausdintas Plonas Gražus Gabardine
- Vienų Spalvų Gražus Gabardine

79c

YARDS

GERAI ŽINOMOS

"PALMER" KALDROS

Po

8.98

50% Perdirbtos Vilnos, 50% Vata Kimštos Kaldros

Ekstra storos dėl ekstra šilumos. Gražia gėlė, satino viršum apdengtos "Palmer" kaldros — piktos anksti šiluma, kai kainos dar buvo žemesnės. Dėl skirtingi pavyzdžiai pasirinkimui — šiltos ir patogios net šalčiausiomis naktimis.

Po 4.98

ANTIES PLUNKNŲ

PAGALVĖS

2 už 5.00

100% Gryna Vilna Kimštos Kaldros

Puikios, šiltos vilna kimštos "Palmer" kaldros su išverčiamu spausdintu vatinu chaliu užvalkalu, rožinės, mėlynos ar žalos spalvos. Lengvo svorio ir lengva var-toti. Tik 200 toje grupėje.

Basement, Domestic

ISTIKUS GAISRO NELAIMEI

Kada jūsų namai arba rankai tampa sunaikinti arba sugadinti ugnies, kreipkitės į P. J. KERŠIS, del apikainavi-mo, ko visada reikalauja ap-draudos kompanijos pirm ne-gu išmoka už nuostolius.

P. J. KERŠIS

609-12 Society for Savings Bld
Telef.: MAIN 1773.

I. J. SAMAS - JEWELER

Persikėlė į naują didesnę ir gražesnę krautuvę

7007 Superior Ave. Greta Ezella Theatre

Dabar jau turime didesnę rinkinį Deimantų, žiedų, laikrodžių ir visokių graždaikčių, už nupigintą kainą.

P J KERSIS

609-12 Society for Savings Bldg.—Cleveland, Ohio

OFISO TELEFONAS: MAIN 1773.

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiesčiuose, kreipkitės į mane, gausia pigia kaina. Taipgi gausit patarnavimą įvairiuose apdraudimo-insurance reikaluose.

Sutisiam paskolas pirmo morkelio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

CLEVELANDO IR APIELINKĖS ŽINIOS

• DIRVA—6820 Superior Avenue. ENdicott 4486—Atdara vakarais

RAPORTAS IS BALF SEIMO

Lapkr. 14, Dirvos redakcijoje atsibuvo LVS 1 skyriaus susirinkimas. Aptarta nekuri reikalai, padaryta pranešimai ir apkalbėti nauji darbai.

Tuoju po šio susirinkimo, atlaikyta BALF 68 skyriaus susirinkimas. Buvo BALF seime Dr. S. T. Tamošaitis ir K. S. Karpus padarė pranešimus apie seimą, apie nutarimus ir pasiryžimus.

Nutarta pasiulyti kitiems BALF vietos skyriams imtis bendros veiklos, ir kas bus galima bendrai sutarti, darbuotis didesnei naudai Lietuvių tremtinių gelbėjime.

SVEČIAI

Jonas Valaitis, BALF centro rubų sandėlio vedėjas, ir Vyta. Beleckas, pakeliui į vakarines valstijas, užsuko Clevelande, apsilankė Dirvos redakcijoje. Jie mano aplankyti Lietuvių kolonijas vakaruose, pasiekti Los Angeles, parodyti Lietuviškas filmas ir parinkti BALF'ui aukų.

SAVO BIZNYJE

Alvina Luiza, žinoma iš seniau vietos darbšti Lietuvaitė, Salasevičiūtė, atsidarė savo biznį. Alvina's Beauty Salon, 2186 Noble Road. Jos draugėms žinotinas jos telefon numeris, GL 3634.

MIESTO nuosavybėje esančios gatvėkarių linijos ir busai jau užgyveno \$1,800,000 deficitą tik šiuo metų bėgyje. Todėl jau svarsto pakėlimą mokesčių už važinėjamą gatvėkarių ir busais ir nori atvesti numatytus modernizavimo ir gerinimo planus 1949 metams.

Nors gatvėkarių darbininkai gavo algų pakėlimą, tačiau žymiai daugiau iškelto algos visų viršininkų ir politikierių kurie vadovauja Cleveland Transit System.

AUTOMOBILISTAI kurie bus sugauti važiuojant po 50 ar viršiau mylių į valandą bus areštuojami, sumažinimui trafiko nelaimių. Toks įsakymas išduotas visiems policininkams.

OHIO valstijoje ant viešelių šymet per pirmus 10 mėnesių buvo užmušta 531 asmuo, ir 10,295 sužeista. Pernai per tą patį laikotarpį užmuštų buvo 489 ir sužeistų 9,637.

Tas parodo kad žmonės važinėja neatsargiai nors ir senėjančiais automobiliais.

DADEJO 8 VAGONUS

Prieš kelias savaites, iš Los Angeles išvažiavo 12 vagonų traukinys su sudovanotu maistu, gabenamų Europiečių gelbėjimui. Tas traukinys vykdamas į rytus buvo visur papildomas daugiau maisto vagonų, ir iki pasiekė New Yorką, turėjo būti padalintas į dvi sekcijas, susidarė viso 160 vagonų maisto.

Kiekvienas miestas kur tik tas traukinys pravažiavo, pridėjo savo surinkto maisto ir tukstančiais pinigų, to maisto pervežimui į Europą.

Clevelandas dasidėjo su 8 vagonais maisto ir virš \$9,000. Šis maistas yra pradinė pagalba Europos badaujančioms, prie to ką valdžia stengiasi pagelbėti.

MOKYTOJOMS Clevelando miesto mokyklose pakeliama algos po apie \$300 metuose; algų pakėlimą gaus ir tarnautojai mokyklų tarybos žinioje, neužsimantieji tiesioginiai mokymu. Iš viso algų pakėlimas sudaro \$1,500,000 sumą metuose.

Gausit 1948 Dirvos Kalendorių

Visiems Dirvos skaitytojams pranešame kad šymet Dirva vėl duos didelius sieninius kalendorius tiems kurie užimokės prenumeratą už 1948 metus, seni arba nauji skaitytojai.

Kalendoriai bus duodami su pradžia Gruodžio mėnesio, iki ju turėsime.

Dirvos kaina metams \$3.00.

"Desert Song" bus Statomas visą Savaitę, Lapkr. 24 iki 29

"Desert Song", trečias ir paskutinis veikalas statomas globoje "Cleveland 500", bus pradėtas pirmadienį, Lapkričio 24 ir tęsis visą savaitę, baigiant šeštadienį, Lapk. 29.

Du pirmesni smagus muzikaliai veikalai, operetės "The Merry Widow" ir "Roberta", sutraukė dideles minias į milžinišką Public Hall, ir trečias veikalas tikima patrauks taip pat gausybę publikos.

Helena Bliss, graži brunette soprano, kurios balsas ir žavėtumas atnešė jai garbę muzikalių veikalų statyme, tapo pakviesta į Clevelandą dainuoti vadovaujamą rolę operetėje "Desert Song". Ji jau dainavus įvairiuose veikaluose Amerikoje ir Londone, taipgi dainavo didžiosiose operose Philadelphia Opera Company ir St. Louis Opera Company.

Prie jos vyrišką vadovaujamą rolę šime veikalė atlikęs jaunas Edward Roecker, jau spėjęs pasižymėti dainininkas daugelyje operėčių visoje šalyje.

KEITH'S 105TH STREET THEATRE

RKO's East 105th Street Theatre matysite šiuos veikalus sekančia savaitę:

Nov. 19 iki 22. rodoma šios filmos: "Down To Earth", ir "Golf Doctor".

Nov. 23 iki 25: "Heartaches" ir "3 On A Ticket".

Nov. 26 iki 29: "That Hagen Girl", ir "Soap Box Derby".

Vėl Dviguba Pora Intikų Central Armory Lapkr. 25

Jack Ganson, imtynių promoteris, gavo tiek daug reikalavimų pakartoti Australiškas Tag-Team imtynes, kad jis rengia jas antradienį, Lapkričio 25, Central Armory. Imtis Bob "Strangler" Wagner ir Doc Len Hall prieš Bobby Bruns ir Mike Sharpe. Laimėtojai bus du iš trijų, be apriboto laiko.

Prie jų bus kitos poros gerų imtinkų: vietinis Fred Bozik suporuotas su Hy Lee 30 minučių laikui.

Bobby Backer imsis su Dan O'Connor, 30 minučių.

Pradinėje poroje, 20 minučių, bus YMCA čempionas iš Youngstown, Bob Munford, prieš Jim Austeri.

Pradedant šiomis imtynėmis promoteris Ganson nupigina įžangos kainą savitinėms imtynėms. Bus 2000 general admission vietų po 60 centų; rezervuotos vietos apacioje po \$1.20 ir ringside vietos po \$1.80.

Tiktai čempionato imtynės ir kitos žymios imtynės bus brangesnės kainomis.

Imtynės prasideda nuo 8:30 val.

MIRIMAI

MAGDE AMBROSE (Ambra-zaitienė, Jackauskaitė), 56 metų, nuo 7013 Zoeter avenue, mirė Clevelande, Lapkr. 6, palaidota 10 d. Kalvarijos kapinėse; pamaldos atsibuvo Sv. Jurgio bažnyčioje.

Vellonė paėjo iš Sasnavos p. Marijampolės aps. Amerikoje išgyveno apie 37 metus, Clevelande 23 metus.

Liko čia vyras, Jonas, dukterė Marė Blazas, sunus Klemensas Ambrose, sesuo Kostancija Vilimaitienė.

Laidojime pasitarnavo Wilkelis Funeral Home.

VENGKIT GAISRŲ NAMIE IR APIE NAMUS

Štai kokie patarimai patiekiami Clevelando gyventojams išvengimui gaisrų kurie namuose ir apie namus taip dažnai iškyla:

1. Buk atsargus su degtukais ir su rukomais padargais.

2. NIEKAD nerukyk lovoje. 3. Laikyk degtukus taip kad jie nepatektų vaikams į rankas.

4. Prašalink aliejuotus skatulus ir išmatas arba laikyk jas uždegtas metaliniuose induose.

5. Patikrink kaminus, dūmų paipas ir šildymo padargus ar nėra kokių sugedimų.

6. Niekad nepilk pelenų į užsidegamas dėzes.

7. Rubus duok valyt į valyklą. Degami valytojai namie sudaro perdidelę riziką.

8. Sužūrėk elektros vielų sujungimus per visą namą. Vengk naudoti ilgas pratešiamas vielas. Niekad nesinaudok laikinų elektros vielų suvedimu.

9. Prašalink iš namų visokias susirinkusias išmatas, atliekamas popierį, senus rakandus, ir tt. Laikomi sklepe ar namuose tokie dalykai yra tinkami prasi-dėjimui ir plitimui ugnies.

10. Vengk naudoti plastiskas medžiagas (kurių yra dabar didelė daugybė pardavimui) pirm nepatyrus ar jie nedegami.

Fire Prevention Bureau Cleveland Fire Department.

HIPPODROME

"Escape Me Never"

Štai visai kitokios rusies Warner Bros. veikalas, puiki film "Escape Me Never", kurioje vadovaujamą rolę turi Errol Flynn, Ida L. pin, Eleanor Parker ir Gig Young. Ta filmą pradėsima rodyti Hippodrome Theatre trečadienį, Lapkr. 26.

"Escape Me Never" - dainų Italijoje, Australijoje ir Anglijoje dabartinio šimtmėsio pabaigoje. Apima Venecijos smagu gyvenimą. Dramatinis dailis Flynn ir Lupino atlieka labai nuosaikiai.

Eleanor Parker ir Gig Young savo dailis taip pat labai pasekmingai vaidina. Tu abiejų porų moliki nuotikiai gražiai atvaizduojami E. ropinėje dvasioje.

Prie jų valdina eilę kitų gerų aktistų, kaip Reginald Denny, Isabel Elson, Albert Basserman, Ludwig Stössel, Helene Thimig ir Frank Reicher.

Graikija, arti nuo Egipto, rupinasi apsaugojimu nuo chole-ros, kuri Egipte siaučia. Vaidze parodoma Graikijos Raudonojo Kryžiaus darbuotojos čiepija žmones apsaugai nuo tos pragaištingos plėgos.

Lithuanian Digest

6820 SUPERIOR AVE.

CLEVELAND 3, OHIO

PHONE: ENdicott 4486

STATEMENT BY SENATOR HERBERT O'CONOR

BALTIMORE, MD.

ONLY because official Senate duties require my presence in Chicago today am I denied the privilege of participation in these memorial exercises honoring the 581 men and women of St. Alphonsus who served in World War II. In a very particular manner do I desire to pay tribute to the nineteen of these loyal American citizens who died that freedom might survive.

It is a tragic situation indeed that men and women who have suffered and fought for the cause of freedom now find in their own homeland, or it may be the homeland of their forefathers, an utter lack of that freedom towards which all democratic peoples looked so longingly during the war. Instead of freedom they see its very opposite — the Four Freedoms absolutely disregarded, rights to live and speech, to religion and property violated every day and every hour.

Dismal as the fate of Lithuania is under Russian domination today, however, the sacrifices and the sufferings of those gallant Americans whose deeds are being memorialized officially today, give assurance that, despite all obstacles, despite all efforts of despotic conquerors, the love of liberty and the determination to fight unceasingly for its flame as brightly today in the heart and soul of those who love Lithuania as they did throughout all the periods of the past.

The Dark Ages of Lithuania, that unfortunate period from 1795 thru World War I, found Lithuanian patriots rising, time and again in an effort to throw off the yoke of oppression. Despite repeated defeat, the struggle for liberty persisted, until a free Lithuania was born again in 1918, an independent Republic where patriots could live and breathe and worship freely, without any fear and without hindrance.

Notwithstanding early losses suffered by this newly born Republic, Lithuania made great progress towards responsible self-government and development of her industries and other resources.

The torch of liberty shone brightly but for 21 years, however, until 1939 when the despotism of the German Nazis, and later the same year the heavy hand of Russia, were felt again throughout this war-ravaged country.

Lithuania's spirit was not daunted, however, as proven by the re-

volt of June 1941, following which Lithuania again enjoyed a few short weeks of freedom. Since then the sun has been darkened but the ardor of Lithuanian patriotism has not been chilled.

The Four Freedoms live today, however, in the hearts of every resident of that unhappy country, and in the minds and hearts of the thousands of Lithuanians and their descendants who have contributed so vastly to the progress and development of our state and our country.

On this day when the deeds of thrill to all who are acquainted intimately with the history of Lithuanian patriotism, we can have absolute faith in the good God above us that Lithuania's time of trouble will not be too long continued. Lithuania is one of the terrible casualties of this war, an innocent peace-loving people, caught between two rapacious, ruthless nations. As the hammer and sickle of godless Communism rides high on the crest of the wave today, all who love Lithuania deeply can take solace in the fact that God is good, and that He will not permit the hordes of Red Communism to overrun the earth interminably.

Undemocratic rulers have the upper hand today in Russia and in all countries unfortunate enough to be within the Russian sphere of influence. But might has never made right. Throughout the world today, as evidenced by the expressions before the United Nations Assembly this past week, the anxiety of freedom-loving peoples and decent nations throughout the world is rising in a mighty tide on the side of the enslaved.

So I say to you here today, be of good heart, keep alive your love of liberty and of your homeland. And look to the good God above us for the help which He surely will send to free Lithuania and the other unhappy peoples of the world from oppression.

SAVININKAS PARDUODA

NAMAS randasi 1352 Addison Rd., 11 kambarių, su 15 garažų, ant didelio loto 60x320 pėdų. Jei įdomiaujat patyrinėkit; geras neigias nešanti nuosavybė ir geroje vietoje.

PARSIDUODA NAMAI

E. 61 St. šiaurėj nuo Superior, du namai ant didelio loto — 1 dviejų seimų, 4 ir 4 kamb., vienas 3 seimų, 3-3-6 kambariai. Geros neigios, geram stovyje. John J. Hrovat, EX 1348

GATAVAS UŽĖMIMUI

8 kambarių puikus Colonial namas, Lake Shore Blvd., prie E. 185th St.; puikiame stovyje; su žaislų kambariu apacioje; gero furnasas. Turi matyti jo įvertinimui. Savininkas apleidžia miestą, priims geriausį pasiūlymą. KE. 4071.

PARSIDUODA NAMAI

Du muro apartamentai, 5 suites ir 4 suites, 4 krautuvės, arti pre Euclid Beach. Kaina \$40,000. KE. 4371

PRANESIMAS

Aš užbaigiau savo amatą ir išparduoju visus įrankius tinkamus visokiems meistrams, o labiausia namų savininkams, visai pigiai.

Stanley Lukošius
7210 Dellenbaugh av. prie E. 71 (durys iš šono sklype)

NATIONALS RENEWED HUNTING OF BALTIC

ACCORDING to information received from Poland the last Estonians, Latvians and Lithuanians in the country are now being rounded up. These Baltic nationals were swept to Poland in 1944 on their flight before the advancing Red Army.

Three months ago notices were posted up in Danzig, Gdynia, Zoppot and elsewhere ordering all the Baltic nationals to register themselves at the UP (political police) for transport to their homelands. Such registering orders have been issued at least ten times before, but this time they were coupled with the threat that Poles housing Baltic nationals without police authorization would be fined up to 30,000 zloty.

UP, the political police in present day Poland, is the instrument whereby the Russians rule the Polish people. It has multitudes of Russians on its staff, who wear either civilian clothes or Polish uniform. As the Polish patriotic organizations have to a certain extent infiltrated the UP, the project of the authorities to catch the last Baltic nationals in the country was disclosed before it could be put into operation. From the same source it became known, that the Baltics would not be sent home but to Kazakhstan where one of the largest Soviet convict camps is situated. New industries have been established in that territory and they require a perpetual supply of fresh labor.

The vast majority of the Poles hate the present camouflaged Russian regime and are waiting for deliverance from outside. Conditions in the country are highly unstable, the people have not the slightest feeling of security. Speculation and the black market are flourishing. There is a class of prosperous and well-dressed "nery rich", particularly set off by the abject poverty and misery in which most of the citizens drag on their existence. The roulette at the casino in Zoppot is again permitted and there are a number of luxurious night clubs at this watering place. The food situation is getting more difficult from day to day. Frightened by high fines, the peasants no longer dare offer their produce for

CHANNEL SWIMMER...Daniel Carpio, Peruvian swimming star, successfully battled dangerous and heavy seas and tides to swim across the English Channel from Cape Gris Nez, France, to Dover.

sale in the towns and the town-dwellers are on the verge of starvation.

2111 Prospect Ave.
Superior 3443

KING PIN CLUB

A good place to eat, drink and have a good time. Where all Lithuanians meet.

FOOD — DRINKS

Hall Space to Rent
Joe Chester, pres. Al Samolis, sec.

Nori pagražinti savo namus? Šauk—

K. ŠTAUPAS

Namų Dekoravimas
musų specialybė.

Kambarių Popieravimas
Namų Maliavojimas

16908 Endora Road
Telefonas:

KENmore 8794.
Cleveland, Ohio

Della E. Jakubs

(JAKUBAUSKIENĖ—Laisnuota Laidotuvių Direktorė)

REIKALĖ VEŽIMAI LIGONIAIS PERVEŽTI.
Kambariai pašarvojimui leidžiama naudotis nemokamai.

LITHUANIAN FUNERAL HOME

6621 EDNA AVENUE ENdicott 1763

Lasnik Cafe

6824 SUPERIOR AVE.

(Šalia Dirvos Redakcijos)

Kastantais ir Ona Lesnikauskai — Savininkai

PUIKIAUSIA MODERNISKAJI ĮRENGTA

LIETUVISKA UŽEIGA CLEVELANDE

Užkviečiame Lietuvius iš kitų miestų sustoti pas mus.

Prie U. S. Route 20 ir U. S. Route 6.

JUS GALIT GERETIS AUTOMATINE SILUMA SU	MONCRIEF	COAL GAS OIL
THE HENRY FURNACE CO., MEDINA, O.		

Gatavos Jusų Pasirinkimui!

VYRAMS IR VAIKINAMS ŽIEMINĖS

KINGSLEY ir BARCLAY **SKRYBĖLĖS** Visokių Pavidalų
Visokių Spalvų

KELNES Pasirėdymui ir Darbui

Marškiniai — Sweateriai — Apatiniai — Kojinės — Diržai
Pirstinės ir Antkaklių setai. Pilniausias pasirinkimas
vyriškų aprangų už populiaries kainas.

DYKAI GREEN STAMPS su kožu pirkinii. **DYKAI**
Čia galite iškeisti savo Stamp Books.

THE KRAMER & REICH CO.

7010 Superior Ave. Atdara Vakaraus

RIMTAS MOKSLAS

Sudarymas vaistų recepto yra rimtas mokslas, negali būti jokių klaidų ir apsiminimų.
Mes pasimam tą atsakomybę kaip dalį mūsų darbo, pilniausiu užtikrinimu atlikimo užduoties kaip reikalinga. Atneškit savo receptus pas mus išpildymui.

TOEDTMAN & FOLLIS Pharmacists
SUPERIOR AVE. prie E. 65th St. HE. 1035 CLEVELAND, O.
Registruotas Farmacistas visada gatavas patarnavimui.

Wilkelis Funeral Home

PILNAS LAIDOTUVIŲ
PATARNAVIMAS

—HAMMOND VARGONAI PER SERMENIS—

6202 Superior Ave.

HEnderson 9292